Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5264 — ՄԱՅԻՍ 26/8 ՅՈՒՆԻՍ 1903 — Ե. ԿՈՒՇԱԲԹԻ — 12 ԸԼՊԻԼ Է.Վ.Է. 1321 — Ի. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5264

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ول» غزه‌سی ادارهٔ‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ Փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Տանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՃԱՐՏԱՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Անթիւ ու անհամար առարկաները, զանազան կերպերով ուրիշ ձեւի մը, կերպարանքի մը փոխողը՝ արտադրական արհեստն է։ Վեց բաժանում ունի անիկա։ Առաջինը՝ մեքենական ու փոխադրական արհեստն է, որ ամէն տեսակ չոգեշարժ էլեկտրական մեքենաներ ու փոխադրութեան միջոցներ, գործիքներ եւ այլ շինուածքներ կը պարունակէ։ Թուրքիոյ մեքենական եւ փոխադրական արհեստանոցներուն կարեւոր մասը կը կատարուի Արքունի Նաւարանին ու Թնդանօթարանին մէջ։

Երկրագործական գործիքներու, մեքենաներու եւ ներքին փոխադրութեան համար խիստ գործածական եղող կառքերը — հին դրութեան համեմատ — մեծ քաղաքներու եւ գաւառներու մէջ կը չինուին։

Բումէլիի եւ Փոքր Ասիոյ նահանգներէ ոմանց մէջ չինուած պարզ եւ արծաթեայ, ոսկեզօծ եւ ոսկիով բանուած, զարդարուն եւ բազմաչխատ զէնքերը, մչակներու եւ արհեստաւորներու գործածած զմեկներն ու դանակները ներքին վաճառականութեան մէջ տեղական կարեւոր արտադրութիւն մը կը ձեւացնեն։

Թուրքիոյ մէջ տարբագիտական արհեստը մեքենականէն աւելի՛ ծաւալած ու աւելի յառաջդիմած է, եւ արդի արտադրութիւնը տեղական պէտքերը հոգալէ զատ՝ մնացեալ սրտածութիւնն ալ տարուէ տարի աւելնալու վրայ է։

Միջերկրականի կղզիներուն, Ասիական Թուրքիոյ՝ Արշիպեղագոսի ծովեզերեայ տեղուանքը, Միջերկրականի մօտականները եւ Պլիոէվէյայի մէջ ամենաբնորոշ տեսակէն մեծաքանակ ձէթ կ'արտադրուի։ Բումէլի եւ Անատոլի չատ մը տեղերն ալ տեղական պէտքերը գոհացնելու քանակութեամբ սուսամի եւ վուշի իւղ արտադրելու յատուկ իւղարաններ կան։

Օճառանոցներու արտադրութիւններն ալ երկրին պէտքերուն բաւականաչափ են. կրէտէի, Միտիլլիի օճառները ներքին առուտուրի մէջ կարեւոր տեղ մը կը գրաւեն։

Եաֆայի, Երուսաղէմի, Լիտիէի մէկ քանի կողմերը մշկաբոյր օճառներ կը պատրաստուին. բայց վաճառականութեան մէջ կարեւորութիւն չունին։

Սլքոլի եւ օղիի թորումը բազմամարդ եւ վաճառաչահ եղող քաղաքներու մէջ ընդհանրացած է։

Պոլսոյ չրջականները (Պէյքոզի մէջ) վերջերս սբարմէյէթ մոմի չինութեան յատուկ գործարան մը բացուած, արդէն սկսած է իր արտադրութիւնները հրապարակ հանել։

Ճարտարարուեստներու մէջ ամէնէն աւելի ջանքի եւ հոգածութեան առարկայ եղածն է հագուստի եւ զարդարանքի արուեստի կատարելագործումը։

Ի վաղուց՝ մարդիկ զարդարանքով զբաղած են։ Վայրենիները նախապէս իրենց մարմինը ներկելու եւ ապա կարգ մը պատկերներով, նկարներով զարդարելու միջոցները խորհած են, մարմնոյն ամէնէն աւելի յարմար մասերը զարդարելով. մարդիկ բնակարանի մէջ ապրիլ սկսելնէն ի վեր՝ վայրենական զարդերուն յաջորդած են քաղաքակրթական հանդերձները։ Ոստայնանկութիւնը այս ճարտարարուեստին հիմնաքարն է։ Մեսաքսէն, բամպակէն, բուրդէն, վուշէն չինուած հիւսուածեղէնները եւ ժապտէնը, ոսկերչութիւնը, դերձակութիւնը, կօշկակարութիւնը եւ զանազան անուշահոտութիւնները, ձեռնոցները՝ սոյն ճարտարարուեստի ճիւղերն են։ Մեր երկրի զանազան կողմերը տէսթիկահներէ ելած հիւսուածներն ալ բաւական գոհացուցիչ արտադրութիւններ են։ Հէրէքէի Կայսասուիի գործարանը քիչ ժամանակի մէջ զեղեցիկ ու տոկուն ապրանքներ կը պատրաստէ։ Սուրիոյ, Հալէպի եւ Պաղտատի կուսակալութեանց մետաքսեայ բանուածները, ու Պրուսայի եւ Սէլանիկի բամպակեղէն հիւսուածները, Էնկիւրիի նշանաւոր թիֆթիկէ ասուլները, Բուսէլիի չայաքները, եւ Պալըքէսէրի, Կարնոյ, Դոնեայի ապառները ներքին սպառումի համար կարեւոր նիւթեր կը կազմեն։ Մեծ քաղաքներու եւ գիւղաքաղաքներու ժողովրդեան հագուստի կերպասը առհասարակ Եւրոպայէն կը ներածուի։ Բայց գիւղերու, գիւղաքաղաքներու բնակիչները իրենց բնակարաններու մէջ բանած ապաներով, չայաքներով եւ սաւանի ու չապիկի համար գործած կտաւով կը հոգան իրենց հանդերձեղէնի պէտքերը։

Ձեռնոցի եւ գուլպայի գործարան չունինք, բայց ցուրտէն պահպանուելու համար չինուած բուրդէ ձեռնոցները եւ գուլպաները տոկուն են։

Քաղաքներու մէջ գտնուած դերձակները ամէն դասակարգի մարդոց հագուստ կրնան կարել եւ կօշկակարներն ալ եւրոպական ձաւակով ամէն տեսակ կօշիկներ կը չինեն։

Թէպէտ գործարաններու չինուածքները դեռ ներքին սպառման համար անբաւական են։ Հագուստի համար ամէն տեսակ բրդեղէն կերպաս (չուխա, գաւմիր, քասդօր, չայաք եւ այլն) չինելու համար վերջին տարիներու մէջ Դարամուսալի մէջ հասասատուած գործարանի արտադրութիւնները ժանտութեան, տոկունութեան մասին մեծ յարգ ստացած են։

Ա. Ե.

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

ՄԵԹԱՍԹԱԶԻՕ

(1698 – 1782)

Բիէթրո–Անթոնիո–Պոնավէնթուրա Թըրբասի, իտալացի հռչակաւոր տրամերգակ բանաստեղծը, Ասիզ ծնաւ շատ անշուք վիճակի մէջ։ Կրաւինա, քաջուսումն իրաւաբանը, Մոնթէնքէոյի յառաջնեցաց կարապետը, բանաստեղծութեան մասին անոր ունեցած կանխապէս ընդունակութեան վրայ սքանչանալով, ասպնջականեց զայն, անոր Թրբասի անունը փոխեց Մեթասթազիոյի, որ էր անոր յունարէն թարգմանութիւնը. ուսում աւանդել տուաւ ու իր մահուան ատեն անոր հրամայեց իր ամբողջ ստացուածքը. Մեթասթազիո զայն վատնեց երեք տարուան մէջ, յետոյ Հռոմէ գնաց Նէապոլիս։ Հոն պաշտպանութիւն գտաւ Նչանաւոր դերասանին՝ Մարիաննա Պուլկարէլլիի, Թատրոնի Օսմանիցային քով, որ եւ անոր կտակեց իր հարստութիւնը։ Այնուհետեւ, Մեթասթազիո գնաց Վիեննա, ուր Աբոսթոլո Զէնոյի յաջորդեց իր կեսարեան բանաստեղծ, կարոլոս Զ. կայսեր մօտ, պաշտօն մը՝ զոր յիսուն երեք տարի, այսինքն՝ մինչեւ իր մահը, վարեց՝ պաշտպանութիւն ու պատիւ վայելելով Մտրիամ–Թէրէզայէն ու Յովսէփ Բ.էն, ինչպէս արդէն վայելած էր Կարոլոս Զ.էն։

Մեթասթազիո, տասնըչորս տարեկան եղած ատեն, չարագրեց իր առաջին թատերախաղը, Ցուստինոս. քսանվեցին մէջ փայլուն յաջողութիւնով կը պսակուէր իր Լիուած Դիդէ անունով ողբերգութիւնը, որ այնուհետեւ ունեցաւ շատ հետեւողներ, ու մինչեւ իր ութսունչորսերորդ տարին, չդադրեցաւ գրելէ։ Իր առանձնայատուկ ներշնչումով եւ կամ պաշտօնական պատուէրի համաձայն, արտադրեց երգօններ (cantate), եղերգներ, նուագատուամներ, հոգերգներ, հովուերգներ, սօնաղներ ու մեծ նուագախաղեր։

Բանաստեղծ հատորէ բաղկացող այս օբէքտներուն հաւակերներն են, Իպսիպիլ, Ոլիմպիադ, զորս ձայնագրեց Պերգոլէս (1710–1736) իտալացի երգայարդարը, Դեմոփոնն, Տիտոսի Անյիեաչառութիւնը, Սէքլէս Սկիւրոսի մէջ, Թեմիստոկլէս, Կիւրոս, Զենոբիա, Հռեգուլոս։ Ինարերգական թատերախաղերէն զատ, իր ծերութեան մէջ յօրինած է Լառհասարակ քնադատական գործեր, որոնցմէ յիշատակելի են Արիստոտելի ու Ովրատիոսի բերդողական մասին վերլուծում մը, ինչպէս եւ Ցունական թատրոնին վրայ դիտողութիւններ։

Իտալացիները անոր մասին զգացին այնպիսի հիացում մը՝ որուն ծայրը մոլեռանդութեան կը հասնէր. անոր քնարերգական թատերախաղերը միայն երկար ատեն եղան անոնց ողբերգութիւնները։ Սոնոնք, շատ հինցած ըլլալով հանդերձ, իրենց բանաստեղծական անվիճելի յատկութիւններուն շնորհիւ, դեռ կենդանի կը մնան իբր չնաչխարհիկ զուգորդում վայելչութեան ու վեհութեան։ Այսպէս, Մեթասթազիո, իր կենդանութեանը, ամէն պատիւ ու յաջողանակ վայելեց։ Անոր սիրահալ, նուազկոտ ողբերգութիւնները կը համապատասխանէին concettiներուն, քծնողներուն, հովուավէպերուն նորանչաչ ճաշակին։

Եթէ անոր թերութիւնները բարեմասնութիւններուն հետ համահաւասար հիացում խլեցին, պատճառն այն է որ հաճոյանալու եւ հրապուրելու համար ոճի ներդաշնակութիւն մը ունէր ստուգիւ հմայիչ, իտալեան այն ներդաշնակութիւնը՝ երաժշտային, քիչ մը կնան, որուն առաջին օրինակները կը գտնուին Պետրարգի գործերուն մէջ, եւ զոր սքանչելի կերպով մը զարգացուց, մանաւանդ նուագախաղի մէջ։ Անոր չափականութեան (rytme) հնչաչուր մեղեդին կը յարմարէր՝ նոյն երգին լեզուին պէս՝ Պերգոլէսի մը դաշնակաւոր աւաչներուն։

Մեթասթազիո իր քաղցրանուագ տողերուն համար, ստացած է «Իտալիոյ Իսսին» մականունը։

Իտալացի այս բանաստեղծին ոճին վերայ ճաշակ մը տալու համար, ստորեւ կը դնենք երկու դրուագ։

Ա.

ԲԱԺԱՆՈՒՄ

Ահա կը հնչէ մեր բաժանումին ցաւագիր, անգութ ժամը։ Ի՞նչպէս պիտի կարենամ առանց քեզի ապրիլ, Հիրիկ։ Կեանքն ինծի համար, հեռի ամէն ուրախութենէ, յարատեւ տուայտանք մը պիտի ըլլայ։ Իսկ դուն, սիրելի՛ս, ո՛վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Անդուլ իմ մտածումս պիտի հետեւի քու ոտնահետիդ, անդուլ պիտի անդրադառնայ ա՛յն օրերուն՝ որոնք, աւա՜ղ, այնչափ արագ սահեցան անցան։ Ամէն տեսակ ճամբաներով իմ միտքս պիտի դիմաւորէ քեզ. Իսկ դուն, սիրելի՛ս, ո՞վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Հեռաւոր ափունքի վրայ, պիտի երթամ թափառիլ անուրջներու, մորմոքներու նշաւակ. քարաժայռերէն, մարգագետիններէն, դաշտերուն ծառերէն անդադար պիտի հարցնեմ քեզ, արշալոյսին առաջին ակնարկէն սկսեալ՝ մինչեւ իրիկնամուտ։ Իսկ դուն, սիրելի՛ս, ո՞վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Ես նորէն պիտի տեսնեմ ա՛յն մարգագետինները՝ ուր քու մօտիկդ ապրեցայ, Հի՛րիկ, հեշտալի շատ օրեր. յիշատակն իմ սրտիս մէջ պիտի պահէ մչտանոռոգ ցաւմը։ Իսկ դուն, սիրելի՛ս, ո՞վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Ահա ա՛յն աղբիւրը՝ ուր եկաւ պահուըտեցաւ, ինծմէ գժտնած, որպէս զի կարենայ յետոյ մընկել. Ցի՛լէն, քի՛ղ կը սիրեմ։ Հո՛ն ապրեցանք մտայափչտակումի մէջ, հո՛ն հոսեցան մեր արցունքները։ Իսկ դուն, սիրելի՛ս, ո՞վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Հո՛ն, ինծմէ չատ հեռու, քանի՞ քանի բերաններէ պիտի լսես սիրոյ ու հաւատարմութեան երդումներ։ Օ՜հ, այն ատեն, ուր մաձարանքները պիտի պատնոր բարեկամն է։ Երկար ատեն այրի մընացող կիներէն չէ՝ ան. վեց ամիս եղած է որ լքած ես զայն։ Մնաց որ իրաւունք ունի ուզածին պէս զուարճանալու։

—Անտարակո՛յս։ Բայց ատիկա չարգիլեր որ այդ պարոնին ո՛վ ըլլալը հասկնամ։ Կրնայ դժուարութիւն մը պատահիլ այդ կողմէն։ Պէտք է պատրաստուիլ ինքնապաշտպանութեան։

—Ա՜հ, որքան խոհեմ գարձած ես։ Եթէ այդքան կը փափագիս տեղեկութիւններ ունենալ կարմրազգեստ մարդուն վրայ, կը խոստանամ քեզի հայթայթել։ Վաղը առտու Բարիզ կը մեկնիմ. անշուշտ ինծի պէս մայրաքաղաք դարձող որսորդի մը կը հանդիպիմ կառախումբին մէջ։ Պիտի խօսեցնեմ զայն, ու իմացածս քեզի պիտի հաղորդեմ։

—Շնորհակալ եմ։

—Բրիսթիան դոհ թուեցաւ եւ փոխեց խօսակցութիւնը։ Սակայն շարունակեց պաշարեն քեզ, օ՜հ, այն ատեն սիրելի՛ս, ո՞վ գիտէ, երբեք պիտի խորհի՞ս իմ վրայ։

Բ.

ՀՌԵԳՈՒԼՈՍԻ ՄԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ։

Կը բարախես, ո՛վ իմ սիրոս, ի՞նչ է քեզի համար ա՛յսչափ նորանչան, ա՛յսչափ անծանօթ եղող այս յոյզը։ Բաւ յանդգնութիւնդ խիզախած է ամէն ալիքներուն, ցասկոտ Արէսի ու Նուսիդեան ճիւաղներուն հանդէպ, իսկ այսօր անա կը դողաս քու բախտիդ գաղտնիքին համար։ Աւա՜ղ, չա՛տ իրաւունք ունիս. երբեք իմ փառքս չգտնուեցաւ այսպիսի վտանգի մէջ, բայց այս փառքը, ո՛վ վեհ դիք, ո՞չ ապաքէն կիրք մըն է՝ որ կ'ուրախէ մեր հոգիներուն։ Միթէ պէտք չէ՞ ուրիշներու համահաւասար նկատել զայն։ Օ՜հ, ո՛չ, վատասիրտնե՛րը միայն կը խօսին այսպէս։ Առանց ծնելու իրաւունք ունենալու ծնած է ան՝ որ լոկ իր անձին համար կ'ապրի, ու այս ազնիւ կի՛րքն է միայն որ կը սովրեցնէ ինքնամոռաց ըլլալ ուրիշի համար։ Աշխարհի մէջ կեցած ամէն լաւ բան՝ փառքէն ծնունդ կ'առնէ։ Փա՛ռքն է, որ մեր մարդկութիւնը կը քաշէ կը հանէ ա՛յն բնական զգաստութենէն՝ ուր պիտի հիմնէր, յարգ ու համարում վայելելու բաղձանքէն զուրկ։ Փա՛ռքն է որ կը փարատէ ցաւերուն կսկիծը, վտանգներուն սարսափը, մահուան արհաւիրքը։ Փա՛ռքն է որ կ'ընդարձակէ պատութիւններն ու կը հսկէ քաղաքներու պաշտպանումին, դէպ առաքինութիւն կը բարձրացնէ սիրտերը, սիրաքնոյթ բարքերու կը փոխարկէ վայրենի բնակիչները, ա՛յնպէս կ'ընէ որ մարդ կ'ուզէ ապրիլ դից պատկերովը։

Կարին — Ա. Ն. Թ.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՀԱԳՈՒՍՏ ԵՒ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ

Դ.

Վուշը՝ բուրդէն, մետաքսէն եւ բամպակէն աւելի խոնաւ կը պահէ. հետեւաբար վուշէ չինուած հագուստները, ուրիշ ամէն տեսակ հիւսուածներէ պատրաստուածներէն աւելի դիւրաւ կը ծծեն քրտինքը։ Բայց վուշեղէնները, խոնաւութիւնը ծծելու իրենց յատկութիւններովը հանդերձ, մարթային արտաշնչութեան հեղուկ կամ կազային արտադրութիւնները դիւրաւ օդին կը վերադարձնեն. այնպէս որ մարմին եւ շապիկ, խիստ քիչ միջոցի համար խոնաւութիւն կ'ունենան եւ կը պահեն։

Ամէն չոգիացում, գոլորշիացնող մակերեսին տաքութեան մէջ կորուստ մը առաջ կը բերէ։ Այս օրէնքը, բուրդէ պատրաստուած հագուստներուն կողմնակիցներուն մեծ առարկութիւնն է։ Բուրդը, կ'ըսեն անոնք, անկարծական, անակնկալ պաղառումները կ'արգիլէ. հետեւաբար, մարմնը տաքութեան ատիճանին փոփոխութիւններէն առաջ եկած վտանգէն զերծ կը պահէ։ Անոնք իրաւունք ունեցած պիտի ըլլային, եթէ վուշ կտաւին վրայէն բրդեղէն հագած ըլլային։

Բիչ մը խորհելով, ամէն ոք կրնայ համոզուիլ թէ վուշէ չինուած շապիկին վրայէն հագնուած Ֆանէլան, ուղղակի մարմնին վրայէն հագնուա՛ծին չափ եւ աւելի կը պաշտպանէ մարմնային տաքութեան կորուստը։ Պէտք է գիտնալ թէ ֆանէլան ուղղակի մարմնին վրայէն հագնելու սովորութիւնը ո՛չ միայն մարմնին տաքութեան կորուստին պաշտպանութեան, խոնաւութեան եւ մաքրութեան տեսակէտներով հակառողջական է, այլ միանգամայն նախապատճառն է մարթային չատ մը հիւանդութիւններու եւ անկանոն արդիւք՝ անոնց բուժումին։

Ինչ որ ալ ըսեն բուրդի գործարանատէրները, վաճառականները, եւ ասոնց համակարծիք ու չանակից առողջարանները, մտնտեսագէտները, ախտաբանօրէն եւ վիճակագրութիւններով հաստատուած ճշմարտութիւն մըն է թէ մարթին վրայէն բուրդէ ֆանէլա հագնիլը, մարթային չատ մը հիւանդութիւններու անսպառ աղբիւր, անոնց անբուժելի մնալուն պատճառ եւ հետեւաբար հակառողջական ու հակատնտեսական վնասակար սովորութիւն մըն է։

Բուրդէ ֆանէլան, արիւնը մարմնին մակերեսը մարթին վրայ քաշելու յատկութիւնն ունի։ Մարթային հիւանդութիւններու մասնագէտ փորձառու բժիշկներու կողմէ այնքան տարիներէ ի վեր գրուած բազմաթիւ հատորներով հաստատուած է թէ բուրդէ ֆանէլան ուղղակի մարթին վրայէն հագնելու սովորութիւնը կը սատակացնէ մարթային հիւանդութիւններուն սրակն ու քանակը։

Բուրդէ կտաւները խիստ դիւրաւ իրենց կը քաշեն ախտաւորի թունաւոր տարրեր, թէ՛ զանոնք լուալու ատեն եւ կամ ո՛ւ եւ է առթիւ։ Բուրդ կտաւները դիւրաւ կը վարակին եւ վարակուելէ ետքն ալ խիստ դժուար, գրեթէ անկարելի իսկ է զանոնք մաքրել։ Ընդհակառակը, վուշէ կտաւները դիւրաւ կը լուացուին, իրենց վրայ գտնուած ամէն տեսակ աղտերը եւ թունաւոր տարրերը դիւրաւ կը մաքրուին։ Բրդեղէնները եւ մանաւորապէս մարթին վրայէն հագնուած ֆանէլային անհնարաւոր հոտը միայն բաւ պէտք էր համարել անկէ հրաժարելու համար։

Անմահն Բնայը, ո՛րչափ իմաստութիւնով ըսած է.—«Տաք լոգանքը կը տկարացնէ, տաք լոգանքը կը զօրացնէ, արեւը՝ ուժ ու կորով կը պարգեւէ։» Ֆանէլան տաք լոգանք մըն է, քրտնելու եւ մարթային արտաշնչութեան լոգանք մը։ Գերմանացի առողջաբան մը ըսած է թէ հաստ վուշէ շապիկը չոր պաղ լոգանք մըն է։

Կը յիշեմ կնոջ մը կուրծքին ու կռնակին վրայ ունեցած մարթային հիւանդութիւնը, որ ամէն ձմեռ կը նորոգուէր։ Խեղճ կինը 15 տարիէ ի վեր բազմաթիւ բժիշկներու դիմեր եւ արիւնը մաքրող դեղեր գործածեր էր քաշերով. ամառը գալուն պէս, հիւանդութիւնն ալ անհետացած կ'ըլլար։

Ինծի դիմած օրը հարցուցի թէ ֆանէլա հագնելու սովորութիւն ունէ՞ր։ Պատասխանեց թէ ձմեռը կը հագնէր, բայց ամառը, օդը տաքցածին պէս կը հանէր։ Խորհուրդ տուի անոր ֆանէլա չդործածելու, իր հիւանդութենէն բժշկուելու համար։

Բան առողջապահութեան, պէտք է որ մարթին վրայէն հագնուած վուշ շապիկը հաստ ու սպեղակերպ, ծակտիկ ու լայն ըլլայ. բարակ շապիկն անարժէք է. մէկ կողմէ տաքութեան նուազումը պէտք ելածին չափ չարգիլեր, միւս կողմէ ալ քրտինքի թրջուածին պէս, մարմնին կը փակի եւ խիստ կամաց կը չորնայ։

Ուստի նեղ շապիկները իսպառ չընդունելու են, զի մարթին եւ իրենց մէջ պէտք եղածին չափ օդ չեն բանարկեր։ Շապիկները ինչ կտաւէ ալ չինուած ըլլան, իրենք իրենց բնականէն տաք չեն, միայն մարմնոյն տաքութիւնը անկորուստ պահելու կը ծառայեն։ Այս յատկութիւնը կ'ունենան սպեղակերպ հիւսուածին եւ իրենց մէջ պարունակած օդին շնորհիւ։ Զգողական զորութիւնով մը, հիւսուածին թելերուն հետ սերտիւ տեղաւորուած են։

Այս ըսածնուս ճշմարտութիւնը կը հաստատուի հետեւեալ փորձով։ Եռացած ջուրի մէջ կտաւի կտոր մը թաթխելով, պիտի տեսնէք թէ անոր մէջ գտնուած պղպղջակները քիչ քիչ ջուրին երեսէն դուրս կ'ելլեն։ Բայց օդին պղպջակներն այն ատիճան տեղաւորուած են կըտաւին թելերուն հետ, որոնք եթէ պաղ ջուրի մէջ թաթխուին կամ օդանն գործածքին տակ դրուին, դուրս չեն ելլեր։ Ասի կը հաստատէ թէ հագուստի մը տաք կամ պաղ ըլլալը իր հիւսուածին եղանակէն կախում ունի։ Ո՛րչափ հաստ եւ թթխանոր բաղկացեալ է՝ այնքան չատ օդ պիտի պարունակէ, որ ծաւալելով իրբեւ պահպանիչ խաւ, պիտի արգիլէ տաքութեան նը-ւազումը։

Աղուափետրիկ մը, մեծ քանակութիւնով անչարժ օդ պարունակելուն՝ խիստ տաք է. եթէ անոր մեծութիւնը պզտիկցնելով իր մէջ պարունակուած օդին քանակութիւնը պակսեցնենք, տաքութիւնն ալ կը պակսի, իսկ թէ որ աւելի յառաջ երթալով թուղթի մը չափ բարակցուի, տաքութեան լաւ հաղորդիչ ըլլալուն, տաքութիւնը պաշտպանելու անկարող կ'ըլլայ։

Այս սկզբունքին համաձայն, մսի վրայէ հագնուած ճերմակեղէններն ալ լաւ ըլլալու են. չապիկի մը ծակերուն մէջ մարմինը չրջապատող տաք օդի խաւ մը առաջ կուգայ, զանի տաք կը պահէ եւ օդին տաքութեան ատիճանին փոփոխութիւններուն դէմ կը պաշտպանէ։

Բսինք թէ վուշէ ճերմակեղէնները օգտակար եւ առողջապահիկ են. բայց ասոնք ալ բարակ ըլլալու չեն, որովհետեւ բարակները հաստերէն չատ պակաս կը պահեն տաքութիւնը. բարակ ճերմակեղէնները մարմինը տաք չպահելէն զատ՝ քիչ մը քրտինքով կը թաշնայ, մարմինին կը փակի եւ ուշ կը չորնայ։ Յայտնի է թէ մարթին ծակերը արտաշնչութեան կը ծառայեն. ատիկա մարթին վրայ եւ շապիկին ու վարտիքին մէջ չորնալով՝ ոչ միայն չոգիացումը կը ծծէ, այլ միանգամայն իրարու վրայէն մարթը կը չփէ եւ ադտ չբռներ։ Հաստ վուշէ ճերմակեղէնը՝ թէ՛ աւելի խոնաւութիւն կը քաշէ եւ թէ աւելի չուտ կը չորնայ։ Կարեւորն է գիտնալ թէ քրտինքը ֆանէլային կամ բուրդին թէ վուշէն մէջ աւելի չուտ կը չորնայ. ա՛ռ ֆանէլայէ եւ վուշէ երկու շապիկներ, երկուքն ալ թրջելով իրարու քով կախէ, տե՛ս թէ երկու շապիկէն ո՞րը աւելի չուտ կը չորնայ։ Տարակոյս չկայ թէ ֆանէլան չատ ուշ պիտի չորնայ։ Ուստի թէ որ բաց օդը չատ դժուարութիւնով ֆանէլային խոնաւութիւնը կը քաշէ, ալ աւելի դժուար եւ ուշ պիտի չորնայ հագուստներուն տակը գտնուած ֆանէլան։

Ո՛վ չգիտեր թէ վուշը, կտաւը բաց օդին մէջ եւ արեւին ճառագայթներուն տակ աճող տունկէ մը կը պատրաստուին, մաքուր բոլորովին. իսկ ընդհակառակը, բուրդը անասունի մարթին վրայ գտնուող նիւթ մըն է, որ կը մեծնայ, կ'ամի, անասունի ճարպովը։ Անասուններուն բուրդը հիւանդութիւններու վարակիչ միջնորդ մը կրնայ ըլլալ։ Ամէն ոք գիտէ թէ վերքերու համար մլչտ վուշի ծուէն կը գործածուի, իսկ բուրդ, բնաւ։

Ոմանք ալ գլխի, վիզի, դէմքի բաց օդին վարժեցնել եւ չարքաշ ընել պէտք է։ Ոմանք միշտ թէ՛ պաղ օդին եւ թէ խոնաւ հողին դէմ գտնուելուն, կրկնապէս պաղին ազդեցութիւնը կը կրեն։ Արիւնը դէպի կուրծքն ու գլուխը կ'ելլէ։ չատ անգամ ոմանք բոլորովին դասալիք կ'ընէ. այսու հանդերձ արիւնն է ոտքերը տաք պահողը. պաղ ոտք, անարիւն ոտք կը նշանակէ։ Ուստի իբրեւ ընդհանուր սկզբունք, որչափ չարքաշ պահուին ոտքերը, այնքան առողջ կ'ըլլայ բոլոր մարմինը։ Որչափ զգայուն ըլլան ոտքերը, նոյնչափ պիտի տուժէ մարմինը, որչափ փափուկ պահուին ոտքերը, նոյնչափ զուրկ պիտի ըլլան տաքութենէ եւ արիւնէ։ Ոտքերը չարքաշ ընելու համար կարելի եղածին չափ բոպլիկ պահելու է։

Սմէն ոք գիտէ թէ ոտքերը պաղէն պատսպարող առաջին միջոցն է գուլպան. բայց պէտք է սովրիլ թէ վուշի կամ կանեփի հաստ թելով հիւսուած գուլպան ամէնէն առողջապահիկն է. որովհետեւ կը պահէ ոտքին բնական տաքութիւնը.

Երկրորդ պատսպարիչն է կօշիկը, որուն համար գործածուած կաշին ամէնէն յարմարն է ոտքերը պաղէ եւ խոնաւութենէ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (71)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

Է.

—Կարելի չէ՞ գիտնալ թէ ո՞վ է այդ ձիաւորը եւ ո՞ւր կը բնակի։

—Բեղի ի՞նչ օգուտ ունի ատիկա, սիրելի Բրիսթիան։ Կարծեմ Օրիորդ Տէսրիէլով զբաղելու մտադրութիւն չունիս։

—Ա՜հ, ո՛չ, Աստուած իմ։

—Է՛հ ուրեմն հանդարտ ձգէ զայն իր ընկերակցին հետ։ Ակներեւօրէն իր բարեկամն է։ Երկար ատեն այրի մընացող կիներէն չէ՝ ան. վեց ամիս եղած է որ լքած ես զայն։ Մնաց որ իրաւունք ունի ուզածին պէս զուարճանալու։

—Անտարակո՛յս։ Բայց ատիկա չարգիլեր որ այդ պարոնին ո՛վ ըլլալը հասկնամ։ Կրնայ դժուարութիւն մը պատահիլ այդ կողմէն։ Պէտք է պատրաստուիլ ինքնապաշտպանութեան։

—Ա՜հ, որքան խոհեմ գարձած ես։ Եթէ այդքան կը փափագիս տեղեկութիւններ ունենալ կարմրազգեստ մարդուն վրայ, կը խոստանամ քեզի հայթայթել։ Վաղը առտու Բարիզ կը մեկնիմ. անշուշտ ինծի պէս մայրաքաղաք դարձող որսորդի մը կը հանդիպիմ կառախումբին մէջ։ Պիտի խօսեցնեմ զայն, ու իմացածս քեզի պիտի հաղորդեմ։

—Շնորհակալ եմ։

—Բրիսթիան դոհ թուեցաւ եւ փոխեց խօսակցութիւնը։ Սակայն շարունակեց խորհիլ Էթիէննէդի վրայ։ Դողդոջ սէր մը կը զգար Ժընըվիէվի նկատմամբ։ Վեց ամիսէ ի վեր ամուսնացած էին, ու Բրիսթիան նշմարած էր որ տարփանքը գործ չունէր կնոջը նկատմամբ ունեցած զգացումներուն մէջ։ Շատ զօրաւոր, խոնարհկան, երախտագէտ սէր մը կը զգար, որ կատարեալ ապահովութիւն կը ներշնչէր իրեն։ Դիտէր թէ բացարձակ վստահութիւն կրնար ունենալ անոր վրայ. դիմելով անոր պաշտպանութեան ու խորհուրդներուն։ Իրենց միահաղոյն կեանքի ընթացքին մէջ միշտ կը զգար իր մանկամարդ կնոջ անյողդողդ ձեռքը։ Ամէն առթիւ, յստակատես, բանիմաց, ու նոյն իսկ գործնական կը գտնէր զայն, այնպիսի ողջմտութեամբ մը տոգորուած՝ զոր ոչ մէկ բան կը խանգարէր։ Ժընըվիէվի քիչ մը չափէն աւելի խոհական էր, կատարելապէս հաճելի թուելու համար։ Աւելի տրամաբանող քան թէ զգացումի տէր կին մը, աւելի ազդեցութիւն ունէր Բրիսթիանի մտքին քան սրտին վրայ։ Եթէ իր ամուսին հարցաքննէր ինքզինքը, Բրիսթիան չպիտի համարձակէր հաւատել թէ ո եւ է վրդովում կը զգար իր կնոջ հանդէպ՝ զոր իրմէ գերադանց կը դնէր։ Ամէն պարագայի մէջ, իր կնոջ հետ չէր ունեցած կրքոտ սիրոյ մը խոյանքները, որոնք սիրահարներու յիշողութեան մէջ կը դնեն անջնջելի հետք մը։ Մինչ Էթիէննէդ...

Բրիսթիան չուզեց չատ երաղել իր ցնորեցուցիչ, սիրամոլոր ու դիւային սիրուհիին մտ անցուցած ժամերուն վրայ։ Այդ ամէնը վերջացած, դատապարտուած էր, չվերսկսելու պայմանաւ։ Նոյն իսկ պախարակելի՛ էր հաճոյքով խորհիլ անոնց վրայ։ Ուստի այդ բանը արգիլեց ինքզինքին, եւ չատ ուղղամտօրէն, իսլ երիտասարդութեան ուրուականը վանեց մտքէն։

Ը.

Մարդկային գործերու ուղղութեան մէջ դիպուածը ամենամեծ մասնակցութիւն ունեցած է միշտ։ Տաղանդը եւ իմացականութիւնը կը կայանան այդ դիպուածէն օգուտ քաղելուն մէջ։ Բրիսթիանի կողմէ վերջնապէս լքուած Էթիէննէդ, պարապ չէր անցուցած ժամանակը։ Բնաւ սիրահարէ զուրկ չէր մնար անիկա. մինչ սիրահարի մը ընծայելիք երջանկութեամբ կը զբաղէր, անլին մէկ քանի պահեստի ունէր, որոնք իրենց կարգին կը սպասէին։ Բրիսթիանի հետ ունեցած իր սիրային յարաբերութեան վերջերը, մինչ անիկա Հարնուայի տան մէջ կը խնամուէր, Էթիէննէդ ծանօթացած էր չատ վայելուչ ու մեծահարուս Լիթուանիացիի մը հետ, որ Բաղնոյի ակումբին մէջ մեծագում

ղերծ պահելու յատկութիւնն ունենալուն։ Ոնոնաւութիւնն քաշող կամ պահող կոչիկները խիստ վնասակար են առողջութեան։ Կոչիկն ալ գուլպային նման նեղ ըլլալու չէ. գուլպային եւ մոթին մէջտեղը, որչափ աւելի օդ դնուի, այնքան տաք կը մնան ոտքերը։ Գուլպային ու ոտքին մէջտեղն ալ քիչ մը պարապ դնուելու է, որպէս զի հոն ալ տաքութիւն գոյանայ եւ միանգամայն ոտքերը չնեղուին։

Բ. Մ. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆիկուիկի խնդիրը. — Զինուորական զորոդուքիւներ. — Հրացանագուքիւնը. — Անգիոյ լրագիրները. — Մարոքի մէջ. — Ֆրանսայի կառավարութեան ընթացքը. — Էրնէսթ Ռընանի արձանը։

Բարիզ, 3 յունիս. — Բիէռըկոյէն կը հեռագրեն թէ Ալժէրիի կուսակալ Պ. Ժոնսար մինչեւ Ֆիկուիկի մօտերը կատարած քննական պտոյտէն հոն վերադարձեր է։ Շորհաւորական բաղմաթիւ հեռագիրներ ստացեր է Ֆիկուիկէն կատարուած հրացանագուքիւնէն անվնաս ազատած ըլլալուն համար։ Հիմա հաստատուած է որ այդ հրացանագուքիւնը կանխամտածուքիւնամբ պատրաստուած էր։ Հինգ հարիւր ասպատակներ որոնք նախապէս հարկ եղած հրանգները ստացած էին, Զէնակայի կիրճին երկու զառիվայրերուն վրայ կեցած էին, երբ Պ. Ժոնսար ու հետեւորդները անցան։ Բիչ ետքը ասպատակները աւելի իրարու մօտեցան, վերադարձին տոնն գործադրելու նախապէս որոշուած ծրագիրը, բայց յաջողեցան, վասնզի Պ. Ժոնսար յետոյ փոխեց ճամբան։ Կուսակալը նպատակներ բաշխեց իրեն ուղեկցող արձակաղէններուն ու անոնց վիրաւորեալներուն։

— Բիէռըկոյէն ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ.—Բնիկ զինուորներու երկու վաշտեր ճամբայ կ'ելլեն դէպի Պէնի-Ունիֆ։ Ս'Բոնոր զօրավարը, այսօր, Օրան կը դառնայ ռազմական իրեղէններու փոխադրութեան վերջին պատրաստութիւնները կատարել տալու։ Քանի մը օրէն ճամբայ պիտի ելլեն եւ զինուորական գործողութիւնը պիտի սկսի յունիսի 8ին կամ 9ին։ Հիմա երեք հարիւր զինուորներ համախմբուած են Պէնի-Ունիֆի եւ Ճէնանի-Խտարի մէջ։

Ալժէ.—Կուսակալ Պ. Ժոնսար հոս վերադարձաւ եւ ընդունուեցաւ բաղմաթիւ անձնաւորութեանց կողմէ որոնք շնորհաւորեցին զայն։ Պ. Ժոնսար շնորհակալութիւն յայտնեց եւ ըսաւ. — «Տեսայ եւ հասկցայ։»

Սայսա. — Կուսակալը չընդունեց մարոքեան պատուիրակութեան պետը որ եկած էր ցաւ յայտնելու Ֆիկուիկի դէպքին համար։ Ի՛նչ ըսուի թէ զինուորական իշխանութիւնը կը հակառակի այդ պետին կատարելիք ուղեւորութեանը՝ Ան-Սէֆրայի մէջ եւ հարաւային սահմանագլուխին ծայրերը։

Պէնի-Ունիֆ.—Այս տեղի փոքր ամրոցին պահակները, առանց գիշերը հրացանի հարուածներուն ենթակայ եղան եւ փոխադարձաբար պատասխանեցին։ Այս իրիկուն հոս բերուեցաւ երկու թեղանոթներ, զինուորական մօտալուտ գործողութեանց եւ Ֆիկուիկի ամրոցներուն ամրակոծմանը համար։ Վաղը նոր զինուորներու կը սպասուի։

—Զէնակայէն առնուած լուրերու նայելով, Ան-Թաթուայի Ղերպէրներէն, Ուլատ-Ճէրիներէ եւայլն բաղկացած զօրաւոր խումբ մը որուն հետ կը գտնուին ցեղերու երեւելիները, գործի պիտի ձեռնարկեն Ֆրանսացիներուն դէմ պատերազմելու համար։

Թանճեր.—Զէնակայի կիրճին դէպքը, ուր Պ. Ժոնսար ու հետեւորդները յարձակում մը կրեցին, հոս բուռն զայրոյթ առաջ բերաւ։ Ամէն կողմ կ'ըսուի թէ Ֆրանսացիները մեծ համբերատարութեամբ տոկացած են յարձակումին։ Ընդհանուր հաւանութեան կ'արժանանայ Ֆրանսայի կատարելիք զինուորական գործողութիւնը։

Լոնտոն.—Անգլիական բոլոր լրագիրները համամիտ են Ֆրանսայի ընթացքին եւ կ'ըսեն թէ Ֆրանսայի կառավարութեան որոշումը կատարելապէս արդարացի է եւ թէ Անգլիա ալ միեւնոյնը պիտի ընէր, եթէ անոր տեղը ըլլար։ Լոնտոնի բոլոր թերթերը կը գովեն Ֆրանսայի խոհական եւ զգուշաւոր ընթացքը՝ անակնկալ ու կնճռոտ դէպքերու պատճառ չտալու մասին։ Սթանտարտ, Մորնինկ-Ոուսթ եւ Տէյլի Քրոնիքլ կ'ըսեն, սակայն, թէ ներկայ կացութիւնը քիչ մը մանոգութիւն կը պատճառէ, վասնզի կրնայ ըլլալ որ Ֆրանսացիներու գործողութիւնները, հակառակ իրենց կամքին, վնասակար հետեւանքներ ունենան Մարոքի ամբողջութեան պահպանմանը։ Անգլիոյ փափաքն է որ հոն իրաց վիճակը պահպանուի։ Միայն Տէյլի Կրաֆիք համակիր չէ եւ կ'ըսէ թէ Ֆրանսա պիտի գրաւէ Ֆիկուիկը։ Թայմզ ալ կ'ընդունի Ֆրանսայի տուած ապահովութիւնը թէ միայն աւարառուները պիտի պատժէ։

Բարիզ.—Դաղթային խումբին դիւանը, նախարարապետին նեկայանալով, տեղեկութիւն ուղեց թէ կառավարութիւնը ինչ միջոցներ ձեռք առած է եւ պիտի առնէ, Ալժէրիոյ սահմանագլուխին վրայ ասպատակութիւնները զսպելու համար։ Պ. Բոմպ պատասխանեց թէ ամէն միջոց ձեռք առնուած է՝ Ալժէրիոյ հարաւային ծայրին անդորրութիւնը ապահովելու եւ աւարառուները պատժելու մասին։ Նախարարապետը, պատերազմական նախարարին հետ համախորհուրդ, այդ միտքով հրահանգներ ղրկած է Ալժէրիոյ կուսակալին։ Երեք զօրախումբեր կը պատրաստուին՝ երեք դանազան կողմերէ գործելու եւ արագ ու ազդու նուաճում մը ձեռք բերելու համար։ Եթէ պէտք ըլլայ, աւելի բազմաթիւ զինուորներ պիտի ղրկուին։ Պ. Բոմպ յայտարարեց թէ նախարարութիւնը բնաւ չուզեր նոր երկիրներ գրաւել, այլ Ֆրանսական ստացուածքներու սահմանագլուխին վրայ իրաց կացութիւնը պահպանել եւ Ալժէրիոյ մէջ բարեկարգութիւնը ապահովել։

—Էրնէսթ Ռընանի արձանին բացումը, Թրեկէի մէջ, սեպտեմբեր 12ին եւ 13ին պիտի կատարուի։ Նախարարապետ Պ. Բոմպ, արձանը կանգնող Ընկերութեանց պատուիրակները ընդունելով, խոստացաւ նախագահել այդ հանդէսին։ Կրթական նախարար Պ. Շոմիէ ալ ներկայ պիտի գտնուի։ Այդ բացման առթիւ չքեղ հանդէսներ պիտի կատարուին։ Պ. Շոմիէ բանախօսութիւն մը պիտի արտասանէ կառավարութեան անունով։

ԱՆԳԼԻԱ

Ազատ-փոխանակութիւնը.— Պ. Չեմբրլէնի ծրագիրը.— Հակառակորդ մը.— Հարաւային Ափրիկէ։

Լոնտոն, 2 յունիս. — Սըր Մ. Հիքս Պիչ որ տասնամեակ ամիս առաջ եւրոպական նախարարութենէ հրաժարեցաւ, Լորտ Սոլզպէրիի հրաժարման պատճառն, գլուխը պիտի անցնի նախարարական այն երեսփոխաններուն որոնք հակառակ են Պ. Չեմպրլէնի ծրագրին։ Եթէ այդ լուրը ստոյգ է, Պ. Չեմպրլէն գրեթէ պիտի պարտուորուի նահանջել, վասնզի Սըր Մ. Հիք Պիչ նախարարական կուսակցութեան ամէնէն կարող եւ ազդեցիկ մարդն է. իր ազդեցութեան չնորհիւ բազմաթիւ քաղաքական մարդեր պիտի հանէ Պ. Չեմպրլէնի դէմ։ Զրոյց կայ թէ գաղթային նախարարը, տեսնելով որ նոյն իսկ նախարարական կուսակցութեան մէջ ընդդիմութիւններ կան եւ գաղթավայրերուն մէջ ալ այնքան եռանդ ցոյց չի տրուիր, մտադիր է մէկ կողմ թողուլ իր ծրագիրը, սակայն առնուած ստոյգ լուրի մը նայելով, Պ. Չեմպրլէն այդ տեսակ մտադրութիւն մը բնաւ չունի եւ կատարելապէս համոզուած է որ յաղթական պիտի հանդիսանայ։

Լիվերպուլ.—Բորթուկալի Երեսփ. Ժողովին մէջ յառաջդիմական Պ. Վիլլաքա հարցուց նախարարութեան թէ երաշխաւորութիւններ կան որ մինչեւ Թրանսվալի ու բորթուկալ սահմանագլուխը չինուելիք երկաթուղին յետոյ մինչեւ Սուանսէա-պուրկ պիտի երկարի։ Դաղթային նախարարը պատասխանեց թէ չինութեան աշխատութիւնները սկսած են արդէն Թրանսվալի կողմէն։ Երեսփ. Ժողովը ընդունեց երկաթուղիին չինութիւնը արտօնող օրինագիծը։

ԶԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Գումարումներ.— Զերբակալման հրաման։

Բէքին, 2 յունիս.—Հոնկ-Բոնկի ֆրանսական հիւպատոսը կը ծանուցանէ թէ ըմբոստները պաշարեր են Նանանն-Ֆուն ու Մանկ-Զէն, եւ թէ յարաբերութիւնները ընդհատուած են Թոնքինի հետ։ Շանկայէն կը հեռագրեն թէ կարգ մը չինացի երեւելիներ երկրասիրական գումարումներ ըրեր են նանանդին մէջ, որոնց համաձայն գտնուեր է նաեւ Բուանկ-Սիի կառավարիչը։ Շանկայի փոխարքան իր անձնական իշխանութեամբ չէ ուզեր հետապնդումներ կատարել, այլ Բէքինէն հրաման ստացած է ձերբակալել այդ գումարմանց կազմակերպիչները։ Կը հաւատուի թէ այդ հրամանը թելադրուած է այն չինական քամիսէրին կողմէ, որ առեւտրական դաշնագիրներու վերաքննութեան գործին կ'աշխատակցի։

ՌՈՒՍԻԱ

Ֆրանսական պատուիրակութիւնը.— Ընդունելութիւն եւ հացկերոյթ.— Ծաղկեպսակի մը նուիրումը։

Բեռերսպուրկ, 2 յունիս. — Բարիզի թաղապետական Խորհուրդին պատուիրակութիւնը այցելեց Բրանսոէ-Սէլոյի բանակատեղին։ Կայս. անձնական որսորդ գունդին սպաներու կողմէ ընդունուեցաւ եւ ճաշի հրաւիրուեցաւ։ Սպաները ջերմագին ու սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրին։ Սպաներուն երեքը բաժակ պարպեց Բարիզ քաղաքին ներկայացուցիչներուն։ Բարիզի թաղապետական Խորհուրդին նախագահ Պ. Տրվիլ բաժակ առաջարկեց ռուս բանակին կենացը։ Ֆրանսական պատուիրակութիւնը, Մոսքուա մեկնելէ առաջ, դափնիի եւ կաղնիի տերեւներ ներկայացնող արծաթէ ծաղկեպսակ մը դրաւ Ալեքսանդր Դ.ի շիրմին վրայ, սա արձանագրութեամբ. «Բարիզ քաղաքը կը նուիրէ իր իշխատակ Ալեքսանդր Դ.կայսեր։» Ֆրանսական դեսպան Պ. Ոռնար սեղան մը տուաւ Բարիզի թաղապետական Խորհուրդին ու Ֆրանսական ուրիշ քաղաքներու քաղաքապետներուն։

ՆՈՐՎԷԿԻԱ

Նախարարական տագնապ.— Հիւպատասական խնդիր։

Քրիսթիանիա, 2 յունիս.—Բարի-Նուվէլ գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ նախարարական տագնապ մը ծագելու վրայ է Նորվէկիոյ մէջ, դասիրեին անդամներուն միջեւ առաջ եկած վէճերուն հետեւանք։ Այդ վէճերուն շարժառիթները կը վերագրուին պատերազմական նախարար զօրավար Սթանկի եւ Նը. չանաւոր գրագէտին որդւոյն՝ տոքթ. Իպսէնի, իրարու հանդէպ իրենց բռնած դիրքին պատճառաւ, հիւպատասական խնդրին նկատմամբ Նորվէկիոյ եւ Շուէտի միջեւ տեղի ունեցած կարգադրութեան առթիւ։ Պատերազմական նախարարը չատ հակառակութիւն ցոյց կու տայ այդ համաձայնութեան, որուն ջերմագին համակարծիք է տոքտ. Իպսէն։ Պատերազմական նախարարին կուսակից են ուրիշ երեք նախարարներ։ Տոքթ. Իպսէն կացութիւնը տեղեկացնելու համար՝ Օսքար թագաւորին ներկայացաւ։ Նորվէկիոյ Խորհրդարանին ձախակողմի՝ կուսակցութիւնը, որ Նորվէկիոյ համար առանձին արտաքին գործոց նախարար կ'ուզէ, բնականաբար հակառակ է վերջին կարգադրութեան։

Մ. ՆԱՀԱՆԴՆԵՐԸ

Քանատա եւ Պ. Չեմպրլէնի ծրագիրը. — Խառն յանձնաժողովը.—Մ. Նանանգները եւ Քանատա։

Ուաշինկթըն, 2 յունիս. — Հոս ամէն յոյս կորսուած է թէ խառն յանձնաժողովը կարենայ գործի սկսիլ, կարգադրելու համար Մ. Նանանգաց ու Քանատայի միջեւ առկախ գտնուող խնդիրները, Պ. Չեմպրլէնի կողմէ վերջերս արտասանուած ճառին պատճառաւ։ Քանատական արտադրութեանց Անգլիա ներածումը, առանձնաշնորհուած դրութեան մը համաձայն, պատճառ պիտի ըլլայ որ Քանատա չուզէ առեւտրական փոխադարձութեան դաշնագիր մը կնքել Մ. Նանանգաց հետ։

ՈՂՈՂՈՒՄ ԵՒ ՄԲԲԻԻ

Կացութիւնը Թոքէֆայի ու Քանասա-Սիթիի մէջ. —Վանցգի տակ խաղամ մը.— Մանրամասնութիւններ մբբիի մասին։

Ուաշինկթըն, 2 յունիս.—Կացութիւնը կը բարւոքի Թոքէֆա ու Քանասա-Սիթի ողողուած քաղաքներուն մէջ, բայց միսիսիպի ջուրերուն աճումը հիմա կը ըսպառնայ Սէն-Լուսի։ Բնակիչները կը փախին քաղաքին ստորին մասէն, որ արդէն իսկ ջուրով լեցուած է։ Կը վախցուի որ ողողումը մինչեւ Արուեստանդէսին գեղեցիկները հասնի։ Քանասա-Սիթիի վնասները 15էն 25 միլիոն տոլարի կը հասնին։ Կէնսվիլի մէջ մբբիի զոհերուն թիւը յայտնի չէ։ Այսօր հարիւր դիակ պիտի թաղուի։ Երկու հարիւր հազար վիրաւորուեր են, անոնցմէ չատեր մահուան վտանգի մէջ են։ Փլած չէնքերուն մէջէն կան կէնսվիլի իւղի եւ բամբակի ընկերութեանց չէնքերը, ապրանքներու եւ ուղեւորներու երկաթուղիի կայարանները։ Զոհերուն գրեթէ ամէնքն ալ պաշտօնեայ էին կէնսվիլի ու Բաքոլի հիւսուածեղէնի գործարաններուն մէջ։ Սիքլոնը մէկ քանի վայրկեանի մէջ գործեր է այդ բոլոր աւերները։ Մթնոլորտը հեղձուցիչ է եղեր եւ այդ միջոցին խոր մթութիւն մը տիրեր է տմէն կողմ. յետոյ ուրկանը պայթեր է, աւելով որբելով քաղաքին մէկ թաղը, հարիւր մեթր լայնութեան վրայ։ Հինգ վայրկեան յետոյ պայծառ արեգակ մը կը լողար այդ ամէնուն վերեւ։

ԿՂԶԻՒ ՄԷՋ ԳԱՆՁ

Հեսարfrfաշարd դաս մը Սիսճկի մէջ. — Երկու հարիւր լիսուն միլիոն Ֆր. խաղաղական կղզիի մէջ. — Պրօուն ճաւապեսին յայտնութիւնները։

Լոնտոն, 3 յունիս. — Տէյլի Էքսբրես Սիմոնէի իր թղթակցէն ստացած է ապրիլ 23 թուականով նամակ մը որ չահեկան մանրամասնութիւններ կը հաղորդէ նոյն քաղաքին մէջ տեսնուած դատի մը վրայ։ Այդ առթիւ կատարուած դատավարութեան առնն տարօրինակ յայտնութիւններ եղած են՝ հարաւային ծովերու մէկ կղզիին մէջ պահուած գանձի մը խուզարկութեանց մասին։ Անատիկ թէ ի՞նչ կ'ըսէ նոյն թերթին թղթակիցը.— «Բանի մը շաբաթ առաջ Հերմանն նաւը Բոռ-Ճէք-Սըն կը ժամանէր արշաւախումբով մը զոր Սան-Ֆրանչիսքոյի սնտիք մը կազմակերպած էր՝ գտնելու անգին գանձ մը որուն համար կ'ենթադրուէր թէ պահուած է Թահիթիի արշիպելագոսին մէկ կղզիին մէջ։ Այդ կղզիին ո՛րը ըլլալը միայն Հերմանի նաւապետը՝ Ճէյմս Պրօուն գիտէ եղեր։ Նաւը երբ Բոռ-Ճէյքսըն ժամանեց, նաւապետը բանակցութեան սկսաւ այդ նաւը ծախելու համար։ Արշաւախումբին միւս անդամները ընդդիմացան, դառ բային եւ վճիռ մը ձեռք բերին, որով Պրօուն կ'արգիլուէր նաւը ծախլէ։ Նաւապետը, տեսակցութեան մը պատճառ պատմեց թէ ինչպէս որոշուած էր արշաւախումբը.— 1822ին Սպանիոյ եւ Բերուի միջեւ անհամաձայնութիւն մը գոյացած ըլլալով, վաստակեցաւ թէ մի գուցէ սպանիական նաւատորմը ոտրակոծէ Բալլաս քաղաքը։ Տեղական իշխանութիւնները որոշեցին երկրին գանձուն ըլլալ ամերիկեան Պիէֆ-Ուիչ նաւը տանիլ որ Սալէմէն (Մասաչուսէթ) կուգար՝ Սմիթ նաւապետին հրամանատարութեամբ։ Կ'ըսուի թէ տասիկ երկու հարիւր միլիոն Ֆր.ի արժէք մը ոսկի՝ բաղկացած մեծաքանակ ադամանդներէ, ոսկիէ ու արծաթէ նուիրական անօթներէ եւ տալարներով լեցուն տակառներէ։ Սմիթ նաւապետը այդ թանկագին գանձով Բալլայէն մեկներ եւ Բոքօ կղզին ցամաք ելեր է, որ այն տեղն գրեթէ անծանօթ էր։ Սմիթ գանձը հողին տակ պահեր եւ գաղտնի նշան մը ղրեր է՝ տեղը յայտնի ըլլալու համար։ Ասոր վրայ գժտութիւն մը ծագելով Պիէֆ-Ուիչի նաւաղներուն միջեւ եւ կռիւ մը տեղի ունենալով զիրար սպաններ են։ Սմիթ եւ նաւաղ մը միայն ազատելով Ամերիկա դացեր են։ 1849ին վերջերը Պրաուն երկրորդ նաւապետ էր Նիւ-Եորքի նաւահանգիստին վերադարձող նաւու մը մէջ որ Բինկսբըն ու Ճամայքա կ'երթար. այս վերջինը նոյն թուականին մեծ ժամադրավայր մը էր ծովահէններու համար։ Պրօուն հոն ճանչցեր է Սմիթի զաւակը որ գեղեցիկ նաւու մը նաւապետն էր։ Այդ նաւը մարգարիտի որսորդութեան յատկացուած էր արտաքին երեւոյթով, բայց իրականին մէջ Բոքօ կղզին կ'երթար գանձը գտնելու։ Պրօուն յաջողեր է իրրեւ երկրորդ նաւապետ նոյն նաւը մտնել։ Բաւական դիւրին ուղեւորութենէ մը ետքը Բոքօ կղզին ժամաներ, գանձը դտեր եւ նաւ փոխադրեր են. յետոյ Թահիթիի կղզիներէն մէկը երթալով, գանձը հոն թաղեր են խորունկ փոսի մը մէջ, բաւական դումար մը ալ վրան աւելցնելով։ Այդ աշխատութիւնը հաղիւ կատարուած էր, նաւը այրեր եւ նաւապետը ու բոլոր նաւաղները մեռեր են։ Պրօուն միայն ազատուելով Աւստրալիա գացեր է քսանչինգ միլիոն ֆր.ով զարս հետը առած էր նոյն գանձէն։ Հոն կասկածի տեղի չտալու համար, ոսկիի հանքերուն կողմը գացեր է, որով ամէնքը կարծեր է թէ այդ կերպով հարստացեր է։ Պրօուն ագարակ մը, եղեր ու ոչխարներ գներ եւ քիչ ետքը Անգլիա գացեր է. յետոյ Ամերիկա դարձեր եւ անկէ մինչեւ արշաւախումբին հետ մեկնելու թուականը նաւի միջնորդութիւն ըրեր է։ Պրօուն պատրաստ է գանձը պարունակող կղզին երթալ երբ դատը աւարտի։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 6 յունիս.— Այսօր, Էլիզէի մէջ, Պ. Լուպէի նախագահութեամբ գումարուած նախարարաց Խորհուրդին մէջ Պ. Բոմպ հանրապետութեան նախագահին ներկայացուց կիներէ բաղկացած ուսուցչական միաբանութեանց կողմէ մատուցուած եւ արտօնութիւն խնդրող ազերսագիրներու վերաբերեալ 31 օրինագիծեր, ստորագրուելու համար։ Այդ օրինագիծերը իրիկուան երեսփ. Ժողովին ներկայացուին։ Ատոնց հետ կան տեղեկագիրներ որոնք կարգ մը պատճառաբանութիւններով անոնց մերժումը կ'առաջարկեն։

ՊԷՐԼԻՆ.—Միլան Նախ, բնիկ Ակրամցի, որ ժամանակէ մը ի վեր միջազգայնական աշխատութիւններով կը զբաղէր, երէկ իրիկուն մեռաւ հիւանդանոցէն անծայտ տաղաւարի մը մէջ։ Անոր վրայ ժամանակի ախտանիշեր տեսնուած ըլլալով խիստ միջոցներ ձեռք առնուեցան՝ այնպէս որ հիւանդութեան ճարակումը անկարելի կը նկատուի։

ՍՈՖԻՍ.— Վիշնայի պուլկարական գործակատար տոքտ. Բոմիանով հեռագրով կանչուեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.—Կը հաստատուի թէ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին Ֆրանսա եւ Անգլիա կատարելիք ուղեւորութիւնը նոյեմբերին յետաձգուած է։

—Այս առտու Պէրթօ եւ Կիւեօ-Վիլնէօվ երեսփոխաններուն միջեւ կատարուած սուսերամարտին ատեն, այս վերջինը, եօթերորդ ընդհարումին, վիրաւորուեցաւ աջ ձիգին։

ՊԼԷԿՈՒԱՏ.—Ալեքսանդր թագաւորը, իր այն ինքնագիր նամակին մէջ, որով նախարարապետ Զինդար Մարքովիչ զօրավարին կը ծանուցանէ Միլոշ պատուանշանին չնորհուիլը, կը յայտարարէ թէ ուրախ է որ նախարարապետը, մեծ գոհունակութիւն պատճառելով վեհապետին եւ երկրին փրկութեանը համար, իրեն յանձնուած գործը կատարեց, այն է ներքին խաղաղութիւնը վերահաստատել եւ Սերպիան զարգացնել ու զօրացնել։ Կը յայտարարէ նաեւ թէ Սերպիա խանդավառութեամբ ընդունած է թագաւորին մտադրութիւնները. կը յարէ թէ վերջին ընտրութիւնները նորէն հաստատած են որ ժողովուրդը ո՛րքան հաստատամտութեամբ վարած է իր վեհապետին։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ֆրանսական քաղաքներու պատուիրակները որոնք Ռուսիոյ մայրաքաղաքին երկշաբաթեայ հաստատման ներկայ գտնուեր էին, Մոսկուայի մէջ խիստ ջերմագին ընդունելութիւն մը գտնելէ ետքը, Բեռերսպուրկ վերադարձան։

ՀՌՈՄ.— Համաձայնութիւն գոյացաւ. Պապին եւ Ֆրանսական կառավարութեան միջեւ՝ եպիսկոպոսներու անուանման խնդրոյն համար։ Լէոն ԺԳ. Պապը պիտի ընդունի Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը՝ Վիխելմ կայսեր ընդունելութեան միջոցին կատարուած միեւնոյն արարողութիւններով։

—Ռուսիոյ կայսրը հոկտեմբերին Իտալիա պիտի այցելէ։

—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին Լոնտոն ու Բարիզ կատարելիք ուղեւորութեան թուականը հաւանօրէն երկուշաբթի պիտի որոշուի։

ԲԼԵՆԹԱ.— Հունգարիոյ անկախութեան կուսակցութիւնը որոշեց իր խափանարար ընթացքը խստութեամբ շարունակել։ Նախարարապետ Պ. Ֆոն Զէլ ալ որոշեց տղի չտալ փոքրամասնութեան առջեւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ լրագիրները չափաւորութեամբ կը խօսին Ֆիկուիկի դէպքին վրայ։ Բէլ Մէլ Կազէթ ի մէջ այսպէս կ'ըսէ.— «Դժուար պիտի ըլլայ պարսաւել Ֆրանսան՝ այդ ցաւալի դէպքին վրէժը լուծելու ձեռնարկելուն համար։»

ՄԱՏՐԻՏ.—Մերակոյսը սկսաւ գահաճառին իրրեւ պատասխան որուելիք սուղերձին պատրաստութեան վիճաբանութիւնները։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Լուպէ վատիկանի մօտ Ֆրանսական դեսպանին զլխոր մը հիւր ելաւ։ Ետքը այցելութիւն պիտի տայ Պապին։ Այս լուրը այնքան կարեւոր չի նկատուիր, վասնզի Վատիկանի թերթերը կը շարունակեն իրենց առաջուան հրատարակութիւնները։

ԼՈՆՏՈՆ.—Շարթէօնները վերջնականապէս հաստատուեցան Իոնա կղզիին մէջ, Սկոտիոյ արեւմտեան կողմը. տեղը գնեցին Արկայլի դուքսէն։ Զոման բոլոր գործիքները, «Շարթէօն»ի պատրաստութեան համար, նոյն կղզին տարուեցան. այդ կղզին հարիւրի չափ բնակիչներ ունի, մեծ մասամբ ձկնորս։

ՎԻԼՆՆԱ. — Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէ կը հերքէ Տրակա թագուհիին հիւանդ ըլլալուն լուրը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Թաղապետութեան է. չրջանակին (Պէօյիւքտէրէ) տնօրէնն անուանուեցաւ քաղաքապետութեան իրաւագէտ խորհրդական Թէյֆիգ պէյ։

—Դոնմայի նահանգին Գոչիսար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ղազրի գայմագամ Ճէմալ պէյ, որուն յաջորդեց Դարապիդայի մլուտիր Մէհմէտ պէյ։

—Պաղտատի նահանգին մէքթուպճի անուանուեցաւ Աքթայի գաւառին թղթակցութեանց տեսուչ Խալիլ պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ ելմտական նախարարութեան Խորհուրդին անդամ Նէշէպ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Թէքքէի կառավարիչ Հիւսէին փաշայի եւ Հալէպի Ռէմիի տնօրէն Ռիզա պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Էտիրնէի արքունի կալուածներու յանձնաժողովին անդամ ու տնօրէն Դէլորդ էֆ.ի եւ Բերայի հեռագրատան տնօրէն Անթոնիտիս էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆքատաթ՝ զինուորական սպառազինմանց վերատեսուչ Բալիֆ փաշայի երկու աղջիկներուն եւ հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան մէքթուպճի Պէքիր Սըտգը էֆ.ի մեծ աղջկանը։

ՊԷՐԼԻՆ.—Միլան Նախ, բնիկ Ակրամցի, որ ժամանակէ մը ի վեր մրցողական աշխատութիւններով կը զբաղէր, երէկ իրիկուն մեռաւ հիւանդանոցէն անծայտ տաղաւարի մը մէջ։ Անոր վրայ ժամանակի ախտանիշեր տեսնուած ըլլալով խիստ միջոցներ ձեռք առնուեցան՝ այնպէս որ հիւանդութեան ճարակումը անկարելի կը նկատուի։

ՍՈՖԻՍ.— Վիշնայի պուլկարական գործակատար տոքտ. Բոմիանով հեռագրով կանչուեցաւ։

ԲԱՐԻԶ.—Կը հաստատուի թէ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին Ֆրանսա եւ Անգլիա կատարելիք ուղեւորութիւնը նոյեմբերին յետաձգուած է։

—Այս առտու Պէրթօ եւ Կիւեօ-Վիլնէօվ երեսփոխաններուն միջեւ կատարուած սուսերամարտին ատեն, այս վերջինը, եօթերորդ ընդհարումին, վիրաւորուեցաւ աջ ձիգին։

ՊԼԷԿՈՒԱՏ.—Ալեքսանդր թագաւորը, իր այն ինքնագիր նամակին մէջ, որով նախարարապետ Զինդար Մարքովիչ զօրավարին կը ծանուցանէ Միլոշ պատուանշանին չնորհուիլը, կը յայտարարէ թէ ուրախ է որ նախարարապետը, մեծ գոհունակութիւն պատճառելով վեհապետին եւ երկրին փրկութեանը համար, իրեն յանձնուած գործը կատարեց, այն է ներքին խաղաղութիւնը վերահաստատել եւ Սերպիան զարգացնել ու զօրացնել։ Կը յայտարարէ նաեւ թէ Սերպիա խանդավառութեամբ ընդունած է թագաւորին մտադրութիւնները. կը յարէ թէ վերջին ընտրութիւնները նորէն հաստատած են որ ժողովուրդը ո՛րքան հաստատամտութեամբ վարած է իր վեհապետին։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Ֆրանսական քաղաքներու պատուիրակները որոնք Ռուսիոյ մայրաքաղաքին երկշաբաթեայ հաստատման ներկայ գտնուեր էին, Մոսկուայի մէջ խիստ ջերմագին ընդունելութիւն մը գտնելէ ետքը, Բեռերսպուրկ վերադարձան։

ՀՌՈՄ.— Համաձայնութիւն գոյացաւ. Պապին եւ Ֆրանսական կառավարութեան միջեւ՝ եպիսկոպոսներու անուանման խնդրոյն համար։ Լէոն ԺԳ. Պապը պիտի ընդունի Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը՝ Վիխելմ կայսեր ընդունելութեան միջոցին կատարուած միեւնոյն արարողութիւններով։

—Ռուսիոյ կայսրը հոկտեմբերին Իտալիա պիտի այցելէ։

—Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին Լոնտոն ու Բարիզ կատարելիք ուղեւորութեան թուականը հաւանօրէն երկուշաբթի պիտի որոշուի։

ԲԼԵՆԹԱ. — Հունգարիոյ անկախութեան կուսակցութիւնը որոշեց իր խափանարար ընթացքը խստութեամբ շարունակել։ Նախարարապետ Պ. Ֆոն Զէլ ալ որոշեց տղի չտալ փոքրամասնութեան առջեւ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ լրագիրները չափաւորութեամբ կը խօսին Ֆիկուիկի դէպքին վրայ։ Բէլ Մէլ Կազէթ ի մէջ այսպէս կ'ըսէ. — «Դժուար պիտի ըլլայ պարսաւել Ֆրանսան՝ այդ ցաւալի դէպքին վրէժը լուծելու ձեռնարկելուն համար։»

ՄԱՏՐԻՏ.—Մերակոյսը սկսաւ գահաճառին իրրեւ պատասխան որուելիք սուղերձին պատրաստութեան վիճաբանութիւնները։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Լուպէ վատիկանի մօտ Ֆրանսական դեսպանին զլխոր մը հիւր ելաւ։ Ետքը այցելութիւն պիտի տայ Պապին։ Այս լուրը այնքան կարեւոր չի նկատուիր, վասնզի Վատիկանի թերթերը կը շարունակեն իրենց առաջուան հրատարակութիւնները։

ԼՈՆՏՈՆ.—Շարթէօնները վերջնականապէս հաստատուեցան Իոնա կղզիին մէջ, Սկոտիոյ արեւմտեան կողմը. տեղը գնեցին Արկայլի դուքսէն։ Զոման բոլոր գործիքները, «Շարթէօն»ի պատրաստութեան համար, նոյն կղզին տարուեցան. այդ կղզին հարիւրի չափ բնակիչներ ունի, մեծ մասամբ ձկնորս։

ՎԻԼՆՆԱ. — Նոյէ Ֆրայէ Բրեսէ կը հերքէ Տրակա թագուհիին հիւանդ ըլլալուն լուրը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Թաղապետութեան է. չրջանակին (Պէօյիւքտէրէ) տնօրէնն անուանուեցաւ քաղաքապետութեան իրաւագէտ խորհրդական Թէյֆիգ պէյ։

—Դոնմայի նահանգին Գոչիսար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ղազրի գայմագամ Ճէմալ պէյ, որուն յաջորդեց Դարապիդայի մլուտիր Մէհմէտ պէյ։

—Պաղտատի նահանգին մէքթուպճի անուանուեցաւ Աքթայի գաւառին թղթակցութեանց տեսուչ Խալիլ պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ ելմտական նախարարութեան Խորհուրդին անդամ Նէշէպ պէյի։ Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Թէքքէի կառավարիչ Հիւսէին փաշայի եւ Հալէպի Ռէմիի տնօրէն Ռիզա պէյի։ Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Էտիրնէի արքունի կալուածներու յանձնաժողովին անդամ ու տնօրէն Դէլորդ էֆ.ի եւ Բերայի հեռագրատան տնօրէն Անթոնիտիս էֆ.ի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆքատաթ՝ զինուորական սպառազինմանց վերատեսուչ Բալիֆ փաշայի երկու աղջիկներուն եւ հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան մէքթուպճի Պէքիր Սըտգը էֆ.ի մեծ աղջկանը։

Մէկվլինն.— Կայս. Պալատան Զիթքէօշկին մէջ, երէկ գիշեր, ժամ 1ին վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը կատարուեցաւ Մարգարէին ծննդեան գիրքին հանդիսաւոր ընթերցումը։ Միանգամայն գրոնական ուրիշ գի

երկրորդ քառասնեղար Իզ զէթ փաչա անունց մօտ երթալով, հաղորդեց Վեհ. Սուլթանին կայս. բարեւները ու մեծարանքները։ Եէմէնցի երիտասարդները ճաշեցին մասնաւոր սրահի մը մէջ։ Ցեսոյ փոխադրուեցան Կիւմիւշ Սուի զօրանոցը, ուր մասնաւոր յարկեր պատրաստուած են անոնց համար։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՔԻ ՄԻԱՑՈՒՄԸ.— Նորագոյն լուրերու նայելով, կ'ըսէ Սուվիք, օսմ. հանրային պարտքին միացումով չորքարերութեան հանուելիք նոր պարտթուղթերը 1959ին ամբողջովին հատուցուած պիտի ըլլան։ Երեք սեռերու B, C եւ D քոնսէրսիոնին համար, երեսուն միլիոն ոսկի պիտի առնուի նոր փոխառութենէն։ Թուանշանները տակաւին վերջնական կերպով ճշդուած չեն։ Նոր պարտթուղթերու տպագրութեան ծախքէն, պանքաներու մէջ պատրաստ գտնուելու յատկացուած դումարներէն ետքը եւայլն, օսմ. կառավարութիւնը երկու միլիոն ոսկի պիտի ստանայ։ Սէնտիքները կազմուած են անգլիական, ֆրանսական, գերմանական, աւստրիական ու իտալական խումբերէ։ Երկաթուղիի թուղթերը թէեւ միացման գործողութեանց մէջ չեն, բայց այդ գործողութենէն առաջ գալիք չաներուն պիտի մասնակցին։

ՄԱՔԻՍԱՏԱՆ ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐԸ.— Ինչպէս յայտնի է, կայս. Իրատէի մը համաձայն 8,600,020 ոսկիի պարտթուղթեր չորքարերութեան պիտի հանուին մաքսային պարտթուղթերուն «քոնվէրսիոն»ին համար։ Այդ մասին Օսմ. Պանքային հետ կնքուած պայմանագրութեան տրամադրութեանը համաձայն, եւմական նախարարութեան հանրային պարտքի հաշուակալ Մէսուտ պէյ Բարիզ պիտի երթայ՝ նոյն նախարարութեան անունով այդ պարտթուղթերը ստորագրելու եւ զանոնք տպագրել տալու համար։

ՉԵՂՈՒ ՊԱՇՏՕՆՆԱՆԵՐ.— Իգսամ կ'իմանայ թէ Ատանայի նահանգին ոստիկանութիւնները հրամանատար Հիւսէյին Տաիմ պէյ, իր անձամբ ընթացքին համար, կայս. Իրատէով պաշտօնակից եղած եւ անոր յաջորդած է Պաղտատի ոստիկանութիւնը նախորդ հրամանատար Հիւսէյին փաչա։

—Նոյն թերթը կ'իմանայ թէ Մուսուլի կուսակալի օգնական Համտի պէյ, կայս. Իրատէով, պաշտօնակից եղած է ու դատաստանի պիտի ենթարկուի իր յոռի ընթացքին համար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻԷԻ նոր չոգենաւերէն 47 թիւը, անիւը ետեւէն ըլլալուն համար, չէր կրնար դիւրաւ մտնել նաւամատոյցներուն եւ ամէնէն ճաշտար նաւապետները չէին կրցած լուծել այդ դժուարութիւնը։ Արդ, 46 թիւին նաւապետը՝ Պալլաս էֆ. յայտարարեց թէ կարելի է այդ չոգենաւերը չատ դիւրութեամբ մտեցնել նաւամատոյցներուն. փորձ մը կատարուելով Պալլաս էֆ. հաստատեց իր ըսածը։ Շիրքէթի վարչութիւնը, իբրեւ վարձատրութիւն, երեք հարիւր ղրուշի յաւելում մը ըրաւ անոր ամսաթոշակին վրայ եւ ազգականներէն մէկն ալ Շիրքէթի ծառայութեանը մէջ ընդունեց։

ՏԻԱՐԹԼԻԲԻՐի Մաղաձըլար չուկային մէջ մայիս 10ի չաբաթ օրը հրդեհ ծագելով քանքեսթը խանութներ այրեր են։ Հրդեհին տարածուելուն պատճառ եղեր են խանութներուն փայտէն ու դիւրավառ ապրանքներով լեցուած ըլլալը եւ նոյն պահուն փչող սաստիկ հովը։

ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Իգսամ կ'իմանայ թէ Պոլսոյ մեծ Շուկան, Գալաքճըլար Պազը, ճանճիսնի Բաբատորուլոս մնանկ հռչակուած է առեւտրական երկրորդ դասարանին որոշումով։

ՄԱՀԱՑՈՒՉԱԿ.—Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ մայիս 17էն 23 պատռած մահերու թիւն է 201, որոնց 109ը՝ իսլամ (53 այր, 56 կին), 79ը՝ քրիստոնեայ (48 այր, 31 կին) եւ 13ը՝ հրեայ (9 այր, 4 կին)։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնեաներու ընտրութեան ժողովը քննելով Սաքըզի առեւտրական դատարանին նախորդ նախագահ Մելիքեան էֆ.ի պաշտօնէ դադրեցուն վերաբերեալ թուղթերը ու անոր ինքնապաշտպանութեան գիրը, անոր նորէն պաշտօնավարելուն համար արտօնութիւն տուաւ։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանատունը չաբաթ օրը Պէօյիւքտէրէի ամարանոցը փոխադրուեցաւ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ մայիս 22ին Բոռ-Սայիտի մէջ ժանտախտէ մէկ դէպք ու մէկ մահ պատահեր է։ Մայիս 23ին Թուխի մէջ երկու դէպք։

ԻԶՄԻՏԻՆ երկուքուն թուականով կը հեռագրեն թէ երկու օրէ ի վեր տեղացող անձրեւները ուրախութիւն պատճառեր են երկրագործներուն։

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷՆ կը հեռագրէն թէ չաբաթ օրը քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՄԱԼԱԶԿԵՐՏԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— Ատանայէն կը հեռագրեն թէ Մալազկերտի երկրաշարժէն արկածեալներուն ի նպաստ կատարուելիք 40,000 ղրուշի հանգանակութենէն 5000 ղրուշ ղրկուեր է Պիթլիս։ Խարբերդի նահանգին կեդրոնին մէջ 10,000 ղրուշ հաւաքուեր է նոյն նպատակով։

ԲԱՂԱՒԱՌՈՒԹԵՒՆ Խորհուրդին անդամ Հիւսէյին Դալիպ պէյ միանգամայն իրաւագէտ խորհրդականի պաշտօն պիտի վարէ փոխանակ Թէվֆիգ պէյի որ Պէօյիւքտէրէի թաղապետութեան տեղը կարգուած է։

ՍԵՐԳԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Վիէննայի լրագիրները կ'ըսեն թէ Կ. Պոլսոյ սերպական դեսպանը քանի մը օրէն պիտի մեկնի եւ անոր աթոռի յաջորդէ Հռոմի նախկին դեսպան Պ. Վէսթնիչ։

ԵԱՆԵՒԱՑԷՆ կը հեռագրեն թէ Լուչնէի մէջ, հինգշաբթի օրը, երկրաշարժի թեթեւ ցնցումը զգացուեր է։

ՉՈՐ ՇԻՃԱԴԵՂ.—Բաղաքային անասնարուժական վարժարանին մէջ սրահ մը պիտի յատկացուի տարափոխիկ հիւանդութեանց չոր չիճադեղեր պատրաստելու, վասն զի լոյծէն աւելի կը դիմանան արտաքին աղդեցութեանց եւ բաղդատմամբ աւելի թեթեւ են։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 66,959,380 ղրուշի։

ՄԱՒՆՈՒՄԷԻ վարչութիւնը որոշեց չորս չոգենաւեր ալ չինել տալ Դանուբի նաւագործարանին։

ՀԱԼԷՊի կուսակալը որ քննական պաշտօնի եկած է, Զէյթուն ժամաներ եւ երկու երեք օր մնալէ ու տեղւոյն վիճակը ու գործերը քննելէ ետքը, Այնթապ գացեր է։

ԴԱՏԱՐԱՐԻՆ ՆԱԻԱՄԱՏՈՅՑԸ.—Մախսուսէի վարչութիւնը ընդունեց Անատոլի երկաթուղիի Ընկերութեան առաջարկութիւնը՝ Գատգիւղի առջեւ թափուած քարերով նոր նաւամատոյց մը չինելու համար, ինչպէս կայ Հայտար Փաչայի առջեւ։ Շինութիւնը յանձնուած է Հայտար Փաչայի քարափին ճարտարագէտ Պ. Օժիէի։

ԷՐԶՐՈՒՄԷՆ կը գրեն թէ մայիս 3ին առտու անձրեւ ու ձիւն տեղացեր է։ Նոյն օրը Բլըճայի կողմը երկու մատ բարձրութեամբ կարկուտ տեղացեր է. քիչ վերջը անձրեւաքաղ փոթորիկ ծագելով, արտերը գտնուած անասունները գիւղերը տարեր են, ապաստանելու տեղ մը չըլլալուն համար, բայց ճամբան 112 եղ ու 5 ոչխար խեղդամահ եղեր են։ Դերջանի քանի մը բարձրադիր տեղերն ալ ձիւն տեղացեր ու սաստկ փոթորիկ ծագեր է։ Խուզիրք գիւղէն չորս կին ու տղայ որոնք կանանչեղէն հաւաքելու համար գիւղէն դուրս ելած էին, մեռեր են ձիւնի փոթորիկէն։

ՕՆՆԻԿ ԵՒ ԱՐՏԷՄ.— Ոսկերիչ Օնիկ անուն մէկը իր Արտէմ անուն տարփուհիին հետ Բերա, Բալեօնճու Բուլլուք, Պալըզ փողոցը, Մատամ Անէթթին 16 թիւ տունին մէջ սենեակ մը վարձած կը ընակէր. քանի մը օրէ ի վեր վէճ ունեցած էր Արտէմին հետ։ Օնիկ երէկ առտու իր սիրուհիին քնացած ատեն առիթ դտնելով, չրջաղդեսին գրպանէն անոր անտուկին բանալին կ'առնէ ու կամացուկ մը անտուկը կը բանայ։ Անտուկին մէջը գտնուած ժամացոյցի երկու արծաթ չըղթայ, երեք մատնի, վեց մեծ եւ պզտիկ ոսկիներ, պզտիկ արծաթ ծխատուփ մը ադամանդէ, 11 հատ ոսկի ապարանջան, ադամանդէ օղ մը (փիրս), թանկագին վարսակալ մը, արծաթի մատնոց, փոկապի ոսկի ասեղ, թանկագին ոսկի խաչ մը, արծաթէ եւ սաթէ չինուած ծխափող մը, պղինձէ հին դրամներ, սաթէ մատի մը, սաթէ եւ օձի ձեւով ադամանդակուռ ղոյտ մը օղ, կապոյտ մինէզով արծաթի մատնի մը, պարզ մատնի մը, երեք պարզ քարեր, երեք բիկմալիոնի ասեղներ, սիրտի ձեւով ոսկի չղթայ մը, 6 հատ օսմ. եւ 1 անգլ. ոսկի, հինգ հատ մէճիտիէ, պզտիկ արծաթի ժամացոյց մը, պզտիկ եօթը հատ մատնիներ, ճերմակ եւ գոյնզգոյն 15 հատ արժէքաւոր քարեր, ծրարի մը մէջ դնելով բանթալօնին մէջը կը կապէ, եւ ճամպրանքով դուրս ելած միջոցին Արտէմ քուլնէն կ'արթննայ ու հարցնէ կոնայ «Ո՞ւր կ'երթաս» հարցնել, մինչ Օնիկ չուարած թէեւ, խոյս կուտայ, Արտէմ կասկածելով կը հետեւի անոր ու փողոցին մէջ երբ կը տեսնէ իր տարփաւորին հեռանալը, անմիջապէս ոսկիչի մը ձերբակալել կուտայ Օնիկը որ Կալաթա Սէրայի ոստիկատունը կը տարուի։ Հոն՝ վրան խուզարկուելով, բանթալօնին մէջէն կը գտնուի լեցուկնկէ ծրարը եւ Արտէմին յայտարարութենէն՝ կը տեսնուի թէ մէկ ու կէս ոսկինոց մատնի մը, հինգ օսմ. ոսկի ու ադամանդէ ապարանջան մը միայն անհետացած են ծրարէն։ Ոսկերիչ Օնիկի հիմա բանտարկուած է։ Ոստիկանութիւնը քննութիւնները կը շարունակէ։

ՄԱՒԲԻԹԻՒԼԻ մէջ, չաբաթ օրը Մարքօ անուն մարդու մը աղջիկը Մարկա՝ 13 տարեկան տանը պատուհանին առջեւ գտնուած ատեն դիպուածով վար ինկաւ. ակռաները չրթունքներուն մէջ մնացեր են եւ աչքերը ուռեցան։ Կեանքը վտանգի մէջ է։

ԹՐԷՆՃԼԸ ՍԻԿԱՌԷԹԻ ԹՈՒԹԷՆ տանը հինգ կողք ներկայացնողները կրնան Դալաթիա, Այվլոտա փողոց, Խրիսթիսի տպարանին մէջ հարիւր այեռտոմեր տըպագրել տալ՝ տասը ղրուշի տեղ երեք ղրուշի։ 3–8

Օտարը փոութենէ կը պահանջէ ակռաներ։ 509.—

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԼԻԹԻՆ Ժ. ԲԷՍՏԱՒՕՂԼՈՒ
ԵՒ ԸՆԿ.
Դալաթիա, Այվլոտա փողոց, թիւ 2
Մոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ կտրոններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, սակարանի գործողութիւններ կը կատարէ, ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեանց պարգեւներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւ այլն։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԱՅ 1600ԱՄԵԱԿԸ

Ս. Էջմիածնայ 1600ամեակին առթիւ պատրաստուած Պատրիարքական կոնդակը,—որ տպագրութեան յանձնուած էր,—չաբաթ օրը մէյն բերուեցաւ Պատրիարքարան՝ կնքուելու եւ ղրկուելու համար Թուրքիոյ բոլոր եկեղեցիները։ Հետեւաբար կանխաւս էր եթէ ոչ մը տացածին, նախորդ չաբթու պաշտօնակցի մը հրատարակած այն լուրը, իբր թէ այդ կոնդակը արդէն իսկ թղթատարին յանձնուած ըլլար 5–6 օր առաջ։

Շաբաթ իրիկուն սկսաւ այդ կոնդակին առաքումը մայրաքաղաքիս քարոզիչներուն եւ այսօր ալ՝ գաւառային առաջնորդներուն։ Նոյնպէս 30 օրինակ, առանձին ծրարով, կը ղրկուի Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին, Կիլիկիոյ թեմական եկեղեցիներուն եւ հոգեւոր հովիւներուն ցրուելու համար։

Ահաւասիկ պատճէնը.

Մաղաքիա ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի ողորմութեամբ Ասուծոյ եւ ճշմարիտ Սուրբ Հոգւոյն եւ կամօք ազգին Արեւելեայոց Կոսանդնուպոլսոյ եւ Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ.

Դեղաչնորհ եւ Հոգեշնորհ Թեմական Առաջնորդաց եւ Տեղապահաց եւ Փոխանորդաց, Արժանաշնորհ ուխտի քահանայից, Պատուարժան Դաւառական Վարչութեանց, եւ ամենայն բարեպաշտ Ժողովրդոց որ ի սահմանս Պատրիարքութեանս Մերոյ, օրհնաձայն ողջունիւ սիրոյ յայտ առնեմք։

Հրաման է Սրբոյ եւ Ուղղափառ Եկեղեցւոյս կատարել ամամբ յերկրորդ Կիւրակէի Հոգեգալստեան զՅօն յիշատակաց հիմնարկութեան տիրաչէն եւ տիրապահ կամողիկէ Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Էջմածնի, եւ զհրաման զոր ընկալաքդ յերանաշնորհ Նախնեաց մերոց, կատարեցաք եւ մեք ցանգ ջերմեռանդն ըղձիւք։ Շրջան հոլովման ժամանակաց հասուցեալ զմեզ յայսմ ամի ի լրումն վեցհազարորդ հարիւրեակի յօրէ յորմէ կենդանի նահատակն եւ խոստովանող վկայն Քրիստոսի Տէր Ս. Գրիգորիոս յառաջդիտութեամբ բարեխնամողին Աստուծոյ վերբերեալ ի Վիրապէն՝ վերաբերէր եւ զմեզ ի հաւատս ճշմարտութեան, եւ հրաչալի տեսանեն ազդմամբ չինէր սուրբ զխորանն լուսոյ ուր էջ Միածինն ի Հօրէ եւ լոյս փառաց ընդ նմա եւ եցոյց զվայրն նուիրական։ Արդ մեծագոյնք են յիշատակք որք յորելեան ամաց թուարկութեամբ ճոխանան, եւ յատուկ տօնախմբութեանց լինին առիթք, որով եւ մեք ըստ հրամանաց հասելոց մեզ յԱստուծոյ ծարեալ Առաքելական Մայր Աթոռոյ եւ Ն. Ս. Օծութենէն՝ հրաւէր կարգաւք սիրելեալ Գործակցացդ մերոց, վիճակաւոր Առաջնորդաց եւ Տեղապահաց Փոխանորդաց, որպէս զի ազգ արասնիք յամենայն Եկեղեցիս որ են ի թեմսդայս առաջնորդութեանդ եւ հոգեւոր պաշտօնութեանց նոցին հաւատացեալ ժողովրդոց առաւելագոյն պայծառութեամբ եւ փառօք կատարել զՏօն տարւոյս յութերորդ աւուր մերձակայ ամսեանն Յուլիսի, եւ աղօթս տանել վասն Սրբոյ Եկեղեցւոյս մերոյ՝ զի անսասան պահեսցէ զնա Տէր, վասն Մեծի եւ Մայր Աթոռոյս՝ զի անշարժ մնասցէ եւ պայծառ, վասն Սրբազան Հայրապետիս մերոյ եւ վասն ամենայն պաշտօնէից եկեղեցւոյ՝ զի զօրացուսցէ Տէր զամենեսին, վասն ամենայն հաւատացեալ ժողովրդոց՝ զի օրհնեսցին միշտ ի Տեառնէ, վասն ամենայն ալխարէր՝ զի յաջողութեամբ եւ խաղաղութեամբ երկնակացի, եւ ընդ սոսին ըստ առաքելական պատգամին նաեւ վասն Օգոստափառ Կայսեր եւ Ինքնակալին մերոյ՝ զի եկեղեցիք մեր եւ պաշտամունք եւ վարժարանք եւ ժողովուրդք անվրդով պաշտպանեսցին ընդ Բարձր հովանեաւ Թագաւորութեան Նորա։ Եւ մեք ամենեքեան, Սիրելիք, որդիք լուսոյ Լուսաւորչին մերոյ, եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք եւ ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ. Թագաւոր Երկնաւոր զնկեղեցի քո անշարժ պահեա եւ զերկրպագուս անուանդ քո պահեա ի խաղաղութեան. Եղիցի եւ Եղիցի։

Տուաւ ի Պատրիարքարանիս Կոստանդնուպոլսոյ յամի Տեառն 1903 եւ ի 22 ամսեանէ Մայիսի ընդ 317 թուականաւ։

ԲԵՐԱՅԻ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՏՕՆԸ

Երէկ առաւօտ, Ս. Պատրիարքը հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին՝ որուն տօնն էր։ Պատարագին կը սպասաւորէին Տ. Բարգէն, Տ. Դնէլ, Մկրտիչ Աղանունի եւ Տ. Եղրաս վարդապետները ու քահանաներ։ Եկեղեցին լեցուած էր խուռն բազմութեամբ։ Ս. Պատրիարքը պերճիմաստ քարոզ մը խօսեցաւ օրուան տօնին՝ Հոգեգալստեան վրայ, զոր աւարտեց բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։

Ցաւարտ Պատարագին, հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Դաղաղեան գերդաստանի ննջեցեալներուն համար։

Եկեղեցական արարողութեանց աւարտումն ետքը, Ս. Պատրիարքը թափօրով առաջնորդուեցաւ Թաղ. Խորհրդարան, որուն դրան առջեւ կրկին բարեմաղթութիւններ ըրաւ Ն. Կ. Վեհափառութեան համար, որոնց ձայնակցեցաւ ներկայ ժողովուրդը «ամէն»ներով։ Ս. Պատրիարքը պահ մը հանգիստ առնելէ ետքը՝ Թաղ. Խորհուրդին կողմէ հրաւիրուեցաւ Արեւմտանոցի սրահին մէջ պատրաստուած սեղանի մը որ մտերմական հանգամանք մը ունէր եւ երեսուն հրաւիրեալներու համար միայն պատրաստուած էր։ Ն. Սրբազնութիւնը նախագահեց սեղանին, իր աջ կողմը ունենալով Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոսը, չորս վարդապետներ ու քահանայական դասը։ Իսկ ձախ կողմը՝ Թաղ. Խորհուրդի առենապետ Վսեմ. Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեան, նորընտիր դեր-առենապետ Վսեմ. Ռոպէռ էֆ. Եաղճեան, եւ անդամներէն՝ Տոքթ. Աղեքս. պէյ Արապեան, Տիրան էֆ. Կիւմիւշկիրան, Մինրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան, Ինճիճեան էֆ., մամուլի ներկայացուցիչներ եւ այլն

Առաջին բաժակը պարպուեցաւ Վեհ. Կայսեր արեւշատութեան համար։ Յետոյ բաժակաճառեր արտասանեցին՝ Տ. Մկրտեան Հայրը՝ Ս. Պատրիարքին ու Թաղ. Խորհուրդի անդամներուն կենացը, Տ. Հմայեակ Սրբազան՝ Ն. Ս. Օծութիւն ընդհ. Հայրապետին կենացը, Ինճիճեան էֆ.՝ Բերայի քարոզիչ Սրբազանին կենացը, Բերայի վարժարաններու տեսուչ Դ. Մարգարեան էֆ.՝ վարժարաններու հոգաբարձութեան եւ մասնաւորապէս անոր անխոնջ ատենապետին՝ Մամիկոնեան էֆ.ի կենացը։ Բանասիրական դասն ալ ունեցաւ իր բաժակաճառը։ Բոլոր սիրիչներն ալ համեմուած էին զուարթ ու սրամիտ ոճով մը զոր կ'ոգեւորէին մատուցուած համեղ գինիին բաժակները։

Ամէնէն վերջը խօսք առաւ Ս. Պատրիարքը, եւ causerie-ի ձեւով տեսութիւն մը պարզեց Բերայի թաղային գործերուն եւ վարժարաններուն վրայ, շեշտելով անոնց նուիրուած հոգածութիւնը ու իրագործուած բարեբաղձութիւնները եւ զանոնք որոնց պէտք կայ տակաւին։ Յիշեց երեք նոր անդամներու (Թագաւոր էֆ. Եաղճեան, Յովսէփ էֆ. Եուսուֆեան եւ Մինրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան) անուանումը Թաղ. Խորհուրդի անդամներուն վրայ՝ թեթեւցնելու համար աշխատութեան բեռը առենապետ Մամիկոնեան էֆ.ի որ անձնական տարութեան պատճառաւ թէեւ ուզած էր քաշուիլ պաշտօնէ՝ բայց տեղի տալով եղած խնդրանքներուն, կը շարունակէ նըստիլ իր անձնուէր աշակցութիւնը։

Սեղանը որ սկսած էր ժամ 5ին, աւարտեցաւ ժամ 6ուկէսին։

Ս. Պատրիարքը այսօր Բերա կը մնայ եւ կ'այցելէ երկսեռ վարժարանները։

Պանտրայի Թաղ. Խորհրդոյ Ատենապետ Մատթէոս էֆ. Սրբուանեան, որ քանի մը օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի, երէկ Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացաւ՝ Պատրիարքարանի արձանագրութեան դիւանի տեսուչ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեանի ընկերակցութեամբ եւ Պանտրայի կրթական ու թեմական գործերուն նկատմամբ տեղեկութիւններ հաղորդեց Ն. Սրբազնութեան։ Պանտրայցիները դոհ են իրենց Առաջնորդին վերադարձին համար որ սկսած է մասնաւոր բաղձալի զգաղլի կանոնիկի վարժարանին շինութեամբ եւ ուրիշ հրկիզեալ կալուածներու նորոգութեամբ։ Միայն թէ, այդ շինութիւններէն վերջ՝ անշուշտ ամէնէն կարեւոր գործը պիտի ըլլայ կալուածներու ապահովագրութիւնը։

—Կ'ըսուի թէ Ազգ. Հիւանդանոցի Բ. տնօրէն Սարգիսեան էֆ. եւ խոնարհապետի օգնականը պաշտօնէ դադրեցուցուեր են՝ Հոգաբարձութեան որոշմամբ։

—Պատրիարքական կարգադրութեամբ՝ Տ. Վահան վրդ. Տէր-Մինասեան Եէնիգաբուի եկեղեցիին քարոզիչ կարգուեցաւ, ուր երէկ քարոզ խօսեցաւ առաջին անգամ։

—Ռոպէրդ Բոլէճի շրջանաւարտներու վկայականաց բաշխման հանդէսին՝ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ ներկայ պիտի գըտնուին, յառաջիկայ չորեքշաբթի, Տ. Բարգէն եւ Տ. Դնէլ վրդ.ները։

—Կրօն. Ժողովոյ ատենապետ Տ. Դրիգորիս արքեպ.՝ Պատրիարքական յատուկ հրաւէրով՝ երէկ պատարագեց Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան մէջ եւ քարոզ խօսեցաւ, յատուկ բարեմաղթութեամբ Վեհ. Կայսեր կենաց համար, եւ աղօթելով ժողովրդեան համար։ Ն. Սրբազնութիւնը, յետոյ, ընկերակցութեամբ նոյն մատրան հովիւին եւ Հիւանդանոց զբաղուած եկեղեցականներու, այցելեց հաստատութեան յարկերը եւ հիւանդներուն ու բոլոր պաստպարեալներուն վրայ աղօթքներ ըրաւ։ Յարեկը, ի պատիւ Ն. Դերապատուութեան, սեղան մը տրուեցաւ Հիւանդանոցին մէջ։ Ներկայ էին Հաստատութեան պաշտպարեալներ եւ շրջակայ թաղերէ եկող ուխտաւորներ։

—Խառն Ժողովոյ նախորդ նիստի որոշումներու շարքին մէջ գրուած էր թէ, Սուչովայի մէջ գտնուող հայ եկեղեցի մը լուսերականներու յանձնուած է։ Այդ եկեղեցին ո՛չ թէ Սուչովայի, այլ Աւստրիոյ Պուքովինա գաւառին Հոմոռա քաղաքին մէջ է, գլխաւորաբար Սուչովայի աղգայիններուն նպաստով չինուած։

—Աթէնքի հոգեւոր հովիւ Տ. Խորէն քահանայ Մուրատեան Եգիպտոս գացած էր հանգանակութիւն կատարելու ի նպաստ Աթէնքի մէջ չինուելիք մատուռին եւ նախակրթարանին։ Յիշեալ քահանան Դահիրէի մէջ հանգանակած է 5947 ղրշ. եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ 5400 ղրուշ։

ՇԵՄԻՋԶՈՒԻ ԻԻՆԻՎԵՐՍԷԼ
Բերա, Մեծ Փողոց թիւ 399
Կանանց համար ձերմակեղէններու եւ բրնեղէններու ցուցադրութիւն։
ԴԻՆԵՐԸ ԶԱՓԱԼԻՈՐ ԵՆ

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ԲՈՆՍՔԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ՀՌՈՄ, 7 յունիս.—Իտալիոյ թագաւորին կողմէ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահին տրուելիք այցելութիւնը յունիս 16ին տեղի պիտի ունենայ, ինչպէս կը ծանուցուի պաշտօնապէս։ իսկ Անգլիոյ թագաւորին տալիք այցելութիւնն ալ նոյեմբեր 15ին պիտի կատարուի վերջնական որոշման մը համաձայն։

—Թրիպունա կ'ըսէ թէ Իտալիոյ թագաւորը երեք օր Բարիզ պիտի մնայ։ Տակաւին յայտնի չէ թէ Էլենա թագուհին ալ իր ամուսնոյն հետ Բարիզ պիտի երթայ թէ ոչ։

ՊԼԷՎՐԱՏ.— Սերպիոյ զինուորական Բ. եւ Դ. չրջանակներու պահեստի հեծելազօրքերու սպաները հրաւիրուած են զինուորական մարզանքներու որոնք յունիս 25ին սկսելով տասնըվեցնգ օր պիտի տեւեն։

ԲԵԴԵՐԱՊՈՒՐԿ.—Զօրավար կոմս Քու�թարսով Իրքուցքի զինուորական ընդհանուր կառավարիչ անուանուեցաւ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Տոքթ. Սախի մարմնոյն վրայ կատարուած դիահանութեամբ հաստատուեցաւ թէ ժանտախտ, թոքին մէջ, պատճառ եղած է անոր մահուան։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.— Էնսիլեք չոգենաւը, իրիկուան, Մէջ կղզիի բացերը զարնուեցաւ Լիպաու չոգենաւին որ ընկղմեցաւ։ Շատ մարդեր խեղդուեցան։ Մինչեւ հիմա քսան գիակներ գտնուեցան։ Լիպաուի մէջ գրեթէ երկու հարիւր ուղեւորներ կային։ Ուղեւորներէն ութսուն եւ նաւաղներէն տասնըեօթը հոգի ազատուեցան։ Մնացեալները կորսուած կը նկատուին։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 7 յունիս.— Էրնէսթ Ռընանի արձանին համար կատարուած հանգանակութիւնը հասաւ 50,000 ֆր.ի։ Բացման հանդէսը սեպտեմբեր 12ին եւ 13ին պիտի կատարուի։ Կրթական նախարար Պ. Շոմիէ խոստացաւ Թրէկիէ երթալ, այդ հանդէսներուն նախագահելու։

—Երէկ Լոնտոնի մէջ տեղի ունեցաւ մեծ մրցանակին ձիարշաւը։ Պ. Լուպէ ներկայ գտնուեցաւ, ժողովրդեան կողմէ ջերմակաս ողջունելով։ Առաջին չանեցան Լամոն-Պլան ասպատանին երեք ձիերը։ Նախագահը շնորհաւորեց Պ. Լամոն Պլանը։

—Էֆօ տր Բաուի կը յայտարարէ թէ Պ. Բէլլերեան բնաւ միտքէն չէ անցուցած հրաժարիլ ծովային նախարարութիւնն պաշտօնէն։

Ալժիր.—Ալժէրիոյ կուսակալ Պ. Ժոնարի ղրկած երեք զօրախումբերը եւ թնդանօթները Թիկուիկի չրջակաները կը գտնուին։ Ազդու գործողութեան մը կը սպասուի։

ԲԵՌԼԻՆԻ.—Պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Ռուսիոյ կայսրը վաւերացուցած է նախարարաց յանձնաժողովին սա որոշումները.—Հրեաներու վերաբերեալ օրէնքները մինչեւ որ վերաքննուին, Հրեաները պիտի չկրնան այն նահանգներուն մէջ ուր բնակելու արտօնուած են, եւ այդ նահանգներէն դուրս հողի կամ անշարժ կալուածի տիրանալ եւ կամ կալուածական ինչքերու եկամուտը վայելել։ Միւս կողմէ Հրեաները պիտի արտօնուին հաստատուիլ արտօնուած նահանգներուն այն տեղերը որոնք իրենց ճարտարագործական զարգացման բերմամբ քաղաքի հանգամանք ունի. նաեւ անշարժ ստացուածքներ ձեռք բերել նոյն տեղերը, որոնց թիւը հարիւր մէկ է հիմա։

ԲԱՐԻԶ.— Լօժէն-Սիւի եղբայրը՝ Ժոզէֆ-Սիւ Մանսի մէջ մեռաւ։ Մաքսատան երկրորդական պաշտօնեայ մըն էր եւ տիթսունմէկ տարեկան։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ.—Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիօրիթէ պարտթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի կայս. հրովարտակին ԺԴ. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք գանձուած չեն իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի։ Հետեւաբար Հանր. Պարտքի Սնտուկին պիտի մնան վճուած պարտթուղթերուն 14 թիւ այն կտրօնները, որոնց պայմանաժամը կը սկսի 1897 սեպտ. 1/13ին, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտեմբեր 1903

* * *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Հանր. Պարտքի թուղթերէն ունեցողներուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի կայս. հրովարտակի Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրօնները որոնք գանձուած են իրենց պայմանաժամէն մինչեւ վեց տարի։ Հետեւաբար, 1897 սեպտ. 1/13 պայմանաժամով 28 թիւ կտրօնները Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան, եթէ չգանձուին մինչեւ 31/13 սեպտ. 1903։ 1—16

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԵՐԿԵՐ
Շեմճերու ներքին եւ արտաքին մասերու ինչպէս եւ պատանեաց յատուկ
Աման, տոկուն, հոտ չունին, դիւրագործելի, կրակի եւ ջուրի կը դիմանան
Պոլսոյ մէջ միակ կեդրոնատեղին՝
Կալաթա, Ինչէթ խան, թ. 80
13—26 Գ. ԱՌՁԻՄԵԱՆ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Գալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բերա, Շիտակ ճամբան թ. 347
ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ
ՄԱՍՆՈՒՃԻՒՂԵՐ
Ատալիա, Ատանա, Այտընը, Աֆիսն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Լիտրինէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Գասթ

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Զղացաւութիւն, էջս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆլուէնցա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն տոքթէօր Դը-ՌՕՆԵԼԻ հակաջղացաւական դեղահատներու միջոցաւ։ Դին, տուփը դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթեռանոց, Տոքթէօր Դռոնեէ եւ ընկ. 75, Պօէսի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մէղիքի արդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 1—30

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ
ԳՈՒԱՐԱՆԱ
GUARANA
ԿՌԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.
ԴԵՂԱԴՈՐԾ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծարիկը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ցնցելու համար գլխացաւերը կամ սենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։
Կեդրոն, ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները։ A.

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիկար, աղաղուն, վատոյժ, հիւանդկոխ տղաքը երբեք չէի սիրեր, միշտ կը փափաքէի գիրուկ, թոմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և դանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՎԻԷՌՈՎ սնուցանել դայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՎԻԷՌԸ և քանի ուտէր կը դիրնար, կ'ուժգնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորհարութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ոչ և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և չարունակեց անվնաս ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՎԻԷՌՈՎ հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՎԻԷՌՈՎ մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՈՒԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱՎԻԷՌԸ կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարանաւոր ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։
15—26

ՖՐԷՏ. ԼԷՃԼԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող օգ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմենեան	10500	Էթիոբիան	3500
Թէսսալիան	10500	Արբիա	3000
Լանքասթրիան	9000	Աշէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլոմպիան	8000	Աթէնեան	2500
Հօրմիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասքոնիան	8000	Ալզաշիան	2500
Ֆիրմինեան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինեռ	900
Վալենիան	3700	Օրտրա	800
Ֆլամինեան	3700	Լիսպօն	80
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի ծէրեքին կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամանքը դրկել չոքենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Ղալաթիա, քարտէզին վրայ մաքսատան հին տեղը
600

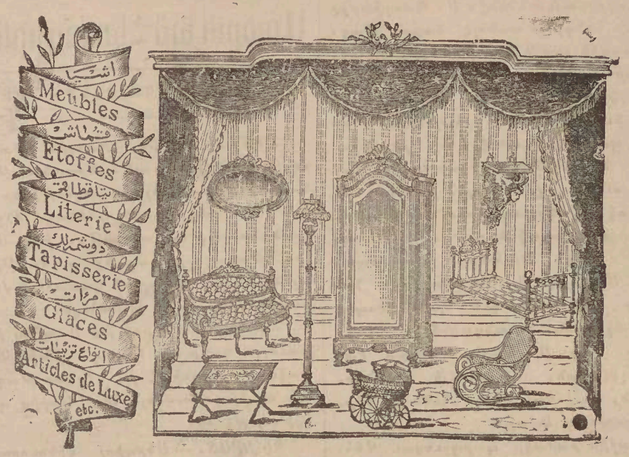

ԱԼԻ ԲԻԶԱ ԷՖԷՆՏԻ

Գալաթիայի Հայոց եկեղեցիի դէմ թիւ 25
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԿ ԿԱՐԱ ՍԻՍՈ

Ա Ր Ի Ս ԵՒ Ը Ն Կ

ՇՈՓԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԻՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահսաֆալէ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆԵ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ թուալէքի հոտաւէտ և լուացքի պարագաներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանքաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ դիներու դիւրաշնչ ժամանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրտոյի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստոքեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Պ. Լաքառիէռ Որդի՛ եւ Ընկ. 28.—Ռիւ ՇառՖօտէօն։
ՊՈՍՊՈՌ.— Պ. Պ. Ապաք եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Պ. Մ. Գալֆեան.
ԳԱԼԻՊԼԻ.— Պ. Հ. Ռոզանեան.
ՌՈՒՄՇՈՒԿ.— Պ. Պ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՐՆԱ.— Պ. Կէռոն Արտիթի
ՋՄԻՐՆԻԱ.— Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.— Պ. Տիոս Էէրնանտէզ.
ԻՍՄԻՄԻՐ.— Պ. Մ. Բաքուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պ. Ֆրանսէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.— Պ. Պ. Կեսրոսեան եղբարք.
ՏՐԱԶՈՒԶՈՆ.— Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.— Պ. Պ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան.
ՕՌՏՈՍՊԹՕ.— Պ. Յակոբ Բռօվատայ.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ 600,000ին աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ ֆր. 17,500,000.

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ աշխարհական բոլորը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշտութիւն և շահաւոր պայմանագրութիւն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զրաղման, համբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառի, անձնատպանութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի տարի։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու։ այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը, յետամնաց ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւունց կորուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը կատարուի ամբողջութեամբ. առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիններ։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայմանն ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի ապահովագրութիւն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

ՅՈՐԴԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕՒ ԵՒ ԸՆԿ.
Գլխաւոր Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Գալաթա, Հուէթ Շէյ խան
Վայվոտա փողոց, Վէթալիս խան
Գալաթիա

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՌՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Քրանսական հանրագիտարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականաբար նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Ականաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարագրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հոյակապ շինուածներու, տարազներու և թիւերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ելլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան նախասիրեալ համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկապտ սեռիներով, անկապտ կամ կազմուած հատորներով։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, տորագրուողը զերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պրակներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՌՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնաս փողոց, թիւ 17։ Ընդարձակ 16 երեսնոց պրակ մը՝ իբր նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Թաքսէյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հապուզ. փողոց. Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեպ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
Մարբուճճլար, Զարչըլը խան, թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ չգաղրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա (1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին
(2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա (1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ
(2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս (1. Սուլթան Համամ թիւ 2
(2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 18։
Սկիւտար Զարչը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդրոնական վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզուի տունը։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՃ
Ընդարձակ Հրլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսթրայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Գօգօ	1011	Մալմս	724	Բօգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Գրօտնս	1695	Մարէնկս	2273	Մարքֆս	1113
Անճէլս	1541	Գոբսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիբիս	1735
Արիոսգս	2271	Ֆիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միքատս	3557	Միլվիս	1193
Պասանս	1822	Տօմինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Մբէբս	1200
Պորտտինս	1264	Տուրս	2383	Հօրնաբիս	3600	Մօնդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Պրավս	1076	Տրաբս	1713	Հումպէրդ	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Պրֆֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օճիս	4100	Թօլէտս	1470
Դէյրս	1671	Էլտօրատս	1520	Ճիւնս	1080	Օնճարիս	4036	Թորքիտս	487
Գայիրսս	1337	Էրազս	1841	Քէսս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Քալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնս	1700	Քօլս	510	Վօլս	1289
Ջիրանս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիսլթս	2229	Վօլթուրնս	2396
Ցիսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանս	2272	Ռինալտս	1663	Եէտս	1850
Գլիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Ռօլլս	1613	Զէբս	1200
Գոլրատս	4235	Գիդանս	1243	Լօրէնցս	3191	Ռօմէս	1789		

Վասքս շոգենաւը, նաւապետ Կրին, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած, պարպած և Օսթրա ուղեւորած է։

Մորոքքս շոգենաւը, նաւապետ Պօքսոլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Ալէքթս շոգենաւը, նաւապետ Պէնկամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասի ամսոյս 15ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՔ ԵՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24, Քէչիճի Միւլէք խան։ Գալաթիա 277

COMP RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան ելեւեկութիւններ

Գ. 27/9 Օսէսա Մամմ 4ին յետ միջօրէի
Գ. 28/10 Իզմիր, Բիրէ, Ազեքսանդրիա մամ 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցութիւն Ազեքսանդրիէն Որ-Սաիտ, Եաֆա, Գէրուա, Թարապուլուս-Համ
Դ. 28/10 Գուրկազ, Վառնա, Սուխում մամ 3ին յետ միջօրէի։
Ե. 29/11 Ինէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Գիրեսոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Սուրմ մամ ժամը 3ին միջօրէէն առաջ։
Ե. 29/11 Մնվաստաբել ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ո. 30/12 Օսէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Շբ. 31/13 Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Գազա, Թարապուլուս-Համ, Գէրուա, Եաֆա, Որ-Սաիտ, Ազեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջոր։

ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱՆԻ
Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
ԾԱՌՈՒԱՑ ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻ
Ցուրիս 8ին Պիքիճի, Սեւ ծովն։
ՇՈՓԵՆՈՒՄԵՐ
Ցո նիս 9ին Պիքիճի, ուղ. Մարմարա։
Տամամ ուղղակի Բարիզ համար։
Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութիւն, կանոնագիրներ Գործակալին Քովի Հ. Բարդիզի գրասենեակը։ 516 Թ. ԲԼՈՒՆ

ՔՈՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՃԻՆ
Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Միլվանիա	[illegible]
Մաքսոնիա	18900	Քասթրոնիա	[illegible]
Լուքանիա	12950	Վէրլա	[illegible]
ֆամբանիա	12950	Բավլա	[illegible]
Սուլթանիա	8843	Թիրիա	[illegible]
Ումպրիա	8128	Միրզիա	[illegible]
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	[illegible]
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	[illegible]

Դիմել առ ՅՈԼԻ և ՍԷԿՕՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8. Գալաթա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՌԻՍՈՒՆԵԱՆ

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ„Ի (59)

ՖՈՐԹԻՒՆԻ ՏԻՒ ՊՈՒԱՆՈՊԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԳՕՐԳԻԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Զ

—Սնոտի՞ք կը կոչէք լիսուն հազար ֆրանքի զողութիւն մը, ըսաւ Ռոպէր հեգնօրէն։

—Այո՛, որովհետեւ Պ. Տորժէր աչքէն հանած է այդ դրամը. ի հարկին իրեն պիտի վճարեմ այդ գումարը։ Եթէ այդ գումարը միայն զողցուած ըլլար, գործը իրեն եւ իմ միջեւ գաղտի պիտի մնար։ Թուղթերս միայն կարեւորութիւն ունէին ինձի համար. երկար ատեն վարանեցայ ձեր կողմէ զողցուած ըլլալուն վրայ։ Եթէ երբեք ոստիկանութեան պաշտօնային չխոստովանիք թէ լիսուն հազար ֆրանք ունիք ձեր քով, գործը այսքան առաջ չպիտի մղէի, լաւ մը չքննած դայն։ Բայց ձեր քովն են այն պանքնոտները, որոնք Պ. Տորժէրի դրամարկղէն զողցուած են։

—Ես չուզեցի այդ մարդուն յայտնել թէ ի՞նչպէս տէր եղած էի այդ պանքնոտներուն։ Ձեզի կ'ըսեմ թէ երեք օր առաջ ընդունեցի զանոնք։

—Որմէ՞։

—Այն անձէն, որ հօրս պարտք ունէր ու մինչեւ հիմա չէր կրցած հատուցանել դայն։

—Այդ անձին անունը ի՞նչ է։

—Չեմ ճանչնար։ Այդ դրամը ինձի զրկուած էր պանարանի մէջ, նամակի մը հետ մէկտեղ, որուն մէջ ըսուած էր թէ կրնայի առանց խղճահարութեան ընդունիլ այս գործին, կորսուած էք դուք։ Ամէն ինչ ձեր դէմ է։ Ինձի տուած բացատրութիւններդ բոլորովին անընդունելի է։ Մէկ միջոց միայն ունիք ինքզինքիդ ազատելու համար, եւ այդ միջոցը աւասիկ։ Ինձի ըսէք թէ ի՞նչ ըրիք այդ արկղիկը, եւ ես պատուոյ խօսք կուտամ ձեզի թէ իսկոյն պիտի դադրին հետապնդումները։ Հարցաքննիչ դատաւորին պիտի յայտարարեմ թէ ինձի վերադարձուած են թուղթերս. անձանօթ անձի մը միջոցաւ Պ. Տորժէրի պիտի յանձնեմ լիսուն հազար ֆրանքը։ Այդչափով չպիտի գոհանամ։ Պիտի երթամ տեսնել Պ. Տորժէրը եւ անոր առջեւ պիտի ապացուցնեմ թէ անիրաւօրէն կասկածած է ձեր վրայ։ Նոյն իսկ պիտի հաւաստեմ թէ կը ճանչնամ գողը։ Կ'երդնում թէ ձեր դէմ եղած ամբաստանութենէն հետք չպիտի մնայ ընաւ։

—Ո՞չ իսկ ոստիկանութեան այն պաշտօնեային մարքին մէջ, որ քիչ մը առաջ հարցաքննեց զիս, հարցուց Ռոպէր դառնութեամբ։

Գնդապետը խորհեցաւ պահ մը ու որոշում մը տուաղ մարդու մը պէս վեր առնելով գլուխը, ըսաւ.

—Կը տեսնեմ թէ տտենը եկած է ձեզի յայտնելու բովանդակ ճշմարտութիւնը։

—Բովանդակ ճշմարտութիւնը մի։ Ուրեմն մինչեւ հիմա ծածկեցիք դայն։

—Ամէն բան չըսի ձեզ։ Քանի որ կը վարանիք ընդունիլ ձեզի առաջարկածս, պէտք է աչքի առջեւ ունենաք իրական կացութիւնը։ Կ'ըմբռնեմ որ զգացում մը արգելք կ'ըլլայ ձեր յայտնութեան։ Կը տարակուսիք թէ իշխանութիւն ունենամ կասեցնելու սկսուած հարցաքննութիւնը մը։ Նաեւ կը խորհիք որ եթէ երբեք ես լուռ մնամ ու յաջողիմ Պ. Տորժէրի լռութիւնն ալ ձեռք բերել, չպիտի կրընամ արգիլել որ ձեզ հարցաքննող ոստիկանութեան պաշտօնեան յայտնէ ձեր գրրպանին մէջ գտնուած լիսուն հազար ֆրանքը, ճիշդ զողցուած գումարը։ Լ'հ ուրեմն, ապահովուեցէք։ Այդ մարդը բան մը չպիտի ըսէ, քանի որ իմ մարդս է ան։

—Ինչպէ՞ս, ձե՞ր մարդը։

—Այո՛, ոստիկանութեան պաշտօնեայ չէ։ Ռուս եւ իմ վերակացուս է։

—Ըսել է, պարոն, ստեր էք, հաւաստելով ինձի թէ արդարութիւնը միջամուխ եղած է գործին։

—Այնպիսի բառ մը գործածեցիք, որուն վրայ պիտի զղջաք յետոյ, ըսաւ գնդապետը առանց յուզուելու։

—Հետեւաբար հոս տեղի ունեցածը կատակերգութիւն մըն է միայն. զիս հարցաքննելու համարձակութիւն ունեցողը ձեր վերակացուն է։ Միւս ստահակը, դրասենեակի սպասաւորի զգեստ հագած, անշուշտ ձեր ծառան է։

—Իմ զօրագունդիս վերաբերող նախկին ենթասպայ մըն է։

—Մի՞թէս կ'անցնէր։ Աւազակի մը երեւոյթը ունի։

—Պարոն, պատիւ ունիմ կրկնելու որ նախատինքները փաստեր չեն բաւ, ըսաւ Մոսքովցին, այնպիսի պաղարիւնութեամբ մը որ ապշութիւն պատճառեց Պ. տը Քարնոէլի։ Կ'ըմռնկմ որ զայրացած ըլլաք։ Մարդ միշտ կը զայրանայ, երբ ծուղակին մէջ կ'իյնայ։ Կը ջանաք համբերութիւնս սպառել։ Բայց չպիտի յաջողիք այդ բանին մէջ։ Լաւ գիտեմ թէ իմ հաւասարս էք ծնողեամբ ու դաստիարակութեամբ, հետեւաբար իրաւունք պիտի ունենայիք զիս զրգռելու, թէ ես պարտաւոր պիտի ըլլայի պատուոյ հատուցում մը ընել ձեզի, եթէ անկանոն կացութեան մէջ չգտնուէիք։ Բայց իրերը փոխուած են ուրեմն օրէ ի վեր, եւ ես ստիպուած եմ ձեզի հետեւելու այն կամքին վրայ՝ ուր կը յանկնիք առաջնորդել զիս։ Երբ արդարացնէք ինքզինքիդ, պարտաւոր պիտի զգնէք զիս մնաստելու ձեզի հետ։ Մինչեւ այն ատեն պիտի հետեւիմ այն կանոններուն զորս գործ կը դնեն աշխարհիկ ընկերութեան մարդիկ։ Մարդ սուրով չի՛ խփուիր մէկու մը հետ՝ որ ձեզի դրամ կը պարտի, առաւելագոյն պատճառներով՝ մարդու մը հետ, որուն վրայ կը կասկածիք թէ ինքերիդ դողցած է։ Արդ՝ իմ ունեցած ինչքերուս մէջ ամէնէն թանկագին է արկղիկս, որուն համար կը կասկածիք թէ դուք առած ըլլաք։

—Աւասիկ դրութիւն մը որ չատ կ'պատչամի վատերուն։ Իբրեւ թէ բաւական ըլլար նախատուած մարդուն բարի անոր իրաւունք չտալու համար. «ինչ պատիւ գործի մը համար կասկած ունիք քու վրադ» ասկէ աւելի դիւրին մեղադրանք չկայ մենամարտէ մը խոյս տալու համար։

(Շարունակելի)